

شانۆنامەی

کەلەگاكان

نۇوسيىنى: ئەنۇھە قادىر رەشىد

دەرىھىتىنى: ھاۋپى قادىر رەشىد

كاراكتەرەكان

مۇراد

عىبرەت

زەينەل

مام ئەحەمەد

عەزىز

شىت

شاعىرى شار

ئەمین

وهزىز

سەرۆكى ژەندىرمە

باش بازىگان

حاجب

والى

حەكىم باشى

شاعىرى دەربار

راوىزڭار

جارچى(۱)

جارچى(۲) (ئافرەته)

دانىشتۇانى شار - ژەندىرمە - سەربازى سوپا - سىخور ...

کەلەگاكان

بەشى يەكەم

دىيمەنى يەكەم

(پاش سەركەوتى شۇرشىيىكى درىڭخايەن و خەباتىيىكى نەفەس درىڭى خويىناوى، چەند لاۋىك بەختىيارى و
كامەرانى خۆيان دەردەپىن)

يەكەم: كۈپىنە ئەمرۇ رۆزىكە، ئەبى بەوشە زىپىن لەسەر لەپەكاني مېرىۋوئى كۆن و نويىمان بنۇوسىرىتەوە.

(خەيال دەيباتە وهو، ئەوانى تريش وەك چاوهپوانى ئە و خەيال بىردىنەوە يەيان كىرىبىت، تى دەپوانى) كۈپىنە،

ئەزانى من نائۇمىد بۇو بۇوم؟.. چىرى هىيام بەتەواوى كز بۇو بۇو.

دووهم (به پیکنینه و) ئەوه پلیتەکەی پیس بوه..

يەكەم لە ولاتىكا زىندان لە قوتا بخانە زياتر بى.. لە ولاتىكا سىخۇرۇ تاوانبارو بەدېھوشت بالا دەست بنو مروقى دلسۈزۈ رۆشنىيەر لە خۇ بوردوو لە جىياتى زيانى ئاسودە دنىيائى بەرىتى خوشەويىسى، دەستىكىيان لە ملى چەك و ئەۋى تىريان بەزەبىرى ترس و دلەراوکى لە سەر دلىان بى.. لە ولاتىكا خونچەسى هىوا بەرچاوتەوە هەلۇھەرئى و مۇتەکەي...

سىھەم (قسەکەي پى دەبىرى) وەرھوھ برا وەرھوھ.. خۇ پەتى بۇ كۈلارەدى خەيالى بەرداوھو خەرىكە بەرى ئاسمانى پى ئەگرى.

دووهم / ئىمە هاتووين ئاھەنگى ئازادى بىگىرپىن و رابۇردوو بکەين بەيادگار.

يەكەم / مىژۇو نابى بەيادگار، مىژۇو دەرسە، دەرس.

چوارەم / ئەم ئازادىيە ئەمرق بەدەست هاتووە لە دويىنى داپچراو نىيە. ئەلىٰي يادتاتان نىيە ئەم گەله روبارى خوينى داوه تا بەم رۆزى گەيشتەوە.

يەكەم / تەواو.. رۆزانى نەھامەتى و نۆردارى تەواو. مىرى ئەمۇ لە كانگاي مىللەتەوە ھەلقلۇوھ. ھەموو لىپرسراوانى پۇلەي تىكۈشەرى ئەم گەلهن..

چوارەم / ئەۋى من ئېزانم ئەۋەيە باسى سىاسەت و كوشتن و بېرىن و زىندان و ئازارو ئەشكەنچە بۇون بەھېشىك لە زيانمان و ئىستاۋ دوارۆزىش ناتوانىن بەئاسانى لەو رۆزە تارىك و نۇوتەكانە دەرباز بىن. ئەۋەتا هاتووين ئاھەنگ بىگىرپىن، كەچى وەرگەراینەوە سەر رۆزانى نەھات. پىويىستە ئەو رۆزانە ھاندەر بن، نەك بىن بەكۆسپ بۇ بنىادنانى بناغانى دوارۆزىكى رۆشن و درەوشادى ئاسۇي رەنگىن و بەختەوەرى.

يەكەم / ئازانن كۈپىنە؟! دويىنى كە سەرۆكى پېشەوا لە ئىستىگەوە قسەى ئەكرد، وام ھەست ئەكرد، دلّم ئەيەۋى لە قەفەزى سنگم ياخى بى و ھەر زەرەيەك لە ئەندامى لەشم سەمايان ئەكرد. ھەستم ئەكرد قورسايىم نەماپى و لە ھەۋادا مەلە بکەم.. ناو مىشكەن ئەۋەندە تىكەل و پىكەل بۇو بۇو، ھىچم لە ھىچ بۇ جيانە ئەكرايەوە. ھەستىكى بەلەزەتە پىاوا لە چاوا تروكانيكى. ئومىدو ھىوابى نىمچە بېراو، وەك تىشكى رۆز ھەموو زيان رۆشن بکاتەوەو لەپر رۆزانى رەش و نەھات بچنە خانە رابۇردوھوھ.

سىھەم / لەو ناچى رۆزانى رەشمان وا بەئاسانى لە بىر بچىتەوە.. تا لە رابۇردوشا بېزىن داھاتوومان نابى.

چوارەم / گەلەك شەھىدى لە زىندۇو زياتر بى، چۈن ئەتوانى رۆزانى خەباتى بىر بچىتەوە بىخاتە خانە ئادىگارە. راستە ئىمە ئەبى دوارۆز بنىادنىيەن و ئاواتى شەھىدو تىكۈشەرە كانمان بەيىننەدى. بەلام ناكى ئادىگارە كانىشمان لە قۇزىنىكى تارىكى مىشكەمانا بشارىنەوە.. ئەو رۆزە بەھەموومان ھەولمان بۇ ئەدا و اھاتەدى. ئەي دواي ئەوە؟!. ئايا ئەبى ئىمە ھەموو دوارۆز بخەينە سەرشانى لىپرسراوان؟. دوارۆز لە ئەستۆي ھەموومانه.. ئەم رۆزەش بەكۆمەكى ھەموومان ھاتوھەتەدى.

(لە) كاتى قسەكىرىنى چوارەمدا - دەرويىش موراد - دەردهكەوى.. ئاودامان سېپى، دەف بەدەست و كەشكۈل لە كۈل، ئەوان سەرگەرمى قسە دەمەتەقىي خۆيانى و ھەست بەھاتنى دەرويىش موراد ناكەن)

موراد / سەلامو عەلەيکوم

(ئەوان نە دەرويىش دەبىنن و نە قسەكانىشى دەبىستان، ئەوان ھەر بەردهوامن لە دەمە تەقىي خۆيان)

دووهم / ئەرئى كۈپىنە ئىمە مەسەلە كەمان بادايەوە سىاسەت و رۆزانى رەش، تكايى با بىيىنەوە ھۆش خۆمان و ئەم رۆزە خۆشانەش لە خۆمان تىك نەدەين..

يەكەم/ بەوه دىيىنەوە خۆمان كە واز لە ئاھەنگو هەلپەركى بھىنن.. قوتابخانەكان دەرگايىان داخستوھو خەريکى سرودو و تار خويىندەوەن، فەرمانبەران كارى خۇيانىيان بەجى هيىشتۇوھو بەئاھەنگ سازىكىرىن و سەماكىرىدەوە خەريکىن، هەركەسە كارى خۆى پشت گۈي خستوھو هەموو سەرگەرمى سەماو هەلپەركىن.. پىيم وايە كاي ئەوھا تاتووھ. هەر شتە لە جىئى شياوى خۆى جىيگىرىبى و رىئى دوژمنانمان نەدەين لە غەفلەتى زەماوهندادا خەنجەرى ژەهراويمان لى بوجەشىن.

موراد/ برايان گويتىان بۇ من شل ئەكرد؟!..

(ئەوا تا كۆتايى دىيمەنەكەش هەر ناتوانى دەرويىش بېيىن و قىسىمىنى بېيىتن)

چوارەم/ كى حەدى ھەيە زەفەرمان پى بەرى. ئەھۋى بلى لەل، لەلى ئەپرىن. دويىنى مىزۇوى ژيانى (زاڭ شا)م ئەخويىندەوە، ئىنجا زانىم مىزۇو چەند نمۇونە دەرساوه تىايىھو چەند پاللەوانى وەك زاڭ شا مىزۇوى مەرقۇقا يەتىيان رازاندوھتەوە.

پىاو كە مىزۇوى ژيانى ئەو قارەمانە ئەخويىنیتەوە بۇي دەرئەكەھۆي داھاتوومان روشن ئەبى و كەس ناتوانى دوارۇزمان تارىك بىكا..

يەكەم/ تازە ئەو روژە بۇي كەس بىتوانى دەست لە داھاتوومان وەردا..

موراد/ ئەھۋى ئەھەنەي داھاتووی ھەبى، ئەبى دەرس لە رابوردوو وەرگرى. رابوردوو مىزۇوی راستەقىنە، نەك ئەو مىزۇوھى بالا دەست نووسىيويەوە و شەھى راستى تىا نەماوه (كەس گۈيى ناداتى). ئەوان بەئىشارەت و دەم جولاندەوە هەر خەريکى گفتوكى خۇيانو دەرويىشىش بۇ بىنەران دەدەھۆي و نەھەوان ھەست بەبۇونى دەرويىش دەكەن و، نە دەرويىشىش گۈي بەوان دەدا) ئەمەھۆي لىرەدا فرسەت وەرگرم لەوانە گوپىيان لىيەن نىيە و بۇ ئىيە بەپىزىز، سەرگۈزشتەر رۆزانىيەكى نادىيار لە مىزۇویەكى نەنوسراوە بىگىرەمەوە. هەر بۇ ئەھەي مۇزىكى روونەداوى پىا بلکىنن و بەرگى ھەقايدەتى بەبالا بېرىن. پۆلىس و زەندىرەمان بەيەكەھۆ لەكەندوھو جارىكى تر پىا دەچىنەوە بەمەبەستى كەلک وەرگرتەن لە مىزۇوى ژيانى زاڭ شا.

(بەدەفەكەي ئىقاق دەگرى و بەدەنگىيەكى زوڭلى كوردەوارى دەچپى)

ئەو روژگارە مىزۇوى ژيانى پې شەرمەزارى (زاڭ) شايە راسىيەكە لە جىئى مىزۇوى نوسراوەمان، لە دىلدايە روژگارى بۇو دەرسى بەھاوا زەوقى مىلىلى و خۆشەويىستى بۇونە مردن. سەركوت كردن. ئابپۇو بىردىن لە پىيتساواي پلەپايدى مالى زەينەل

(كات و زەمانىيكتى كۆن لە مىزۇو.. شانۇنامەكە لىرە بەدواوه هەر ئەو كات و شوينە كۆنەي نادىيارى لەپەركانى مىزۇوھ).

(زەينەل لە جىيگادا خەوتەوە عىبرەتى خىزانى خەبەرى دەكاتەوە)

عىبرەت/ ئەرى كابرا تىير خەو نەبۇويت، خەۋى مەرگت بى؟!؟..

زەينەل/ (لەزىئەلىيفەكەو سەر دەردىنە) بەعەشرەتتەوە بەقوبانم بن..

عىبرەت/ يارەبى هەرچى كەس و كارو عەشرەتم ھەيە خىر لە خۇيان نەبىيىن، وەك تووشى ناكەس بەچەو تەمەل و تەوهەزەلى وەك تۆيان كردم..

زهينه‌ل/ ده توخوا ئه‌مه و هزمه به‌دهست عيبره‌ت رشكته‌وه؟!.. بهم سه‌باھي سالحانه به‌شات، شات و ده‌م ههراشى دنیام لى پرئه‌کا، هيشتا خيرو شه‌پ به‌ش نه‌کراوه، ناهيلى خه‌و بچيته چاوم... .

عيبره‌ت/ (به‌تەوسه‌وه) ئاخىر به‌قوريانى به‌زىن و بالات بىم، ئەترسم لەزىر ئه‌و لىيغەيەدا بۆگەن بکەي.. هەي بالت نه‌گەرى، رەفيقى تو حه‌وت چىن پاره‌ى پەياكىدووه. توخوا قەد بوه پىاوا مالى و منالى رووت و رەجال بن و خوى بى باك لەزىر لىيغەدا درىزبى؟!.. ئافرهت شوو ئه‌کا لە مالى مىردا بجه‌سيتتەوه. نەك وەك من نه‌گېت و بى كەس و بى دەره‌تان.

زهينه‌ل/ ديسان سازو سەنتتوري بەيانيانه.. كچى ئافرهت خوا بناسه.. من تا به‌رەبەيان هەر سى و دووم كردوه و چاوم نه‌چووه‌ت خه‌و.

عيبره‌ت/ ئەمجاره‌يان به‌تەماي چى بکەي؟... خۆ به‌ناشكورى نه‌بى هىچمان نه‌ماوه بىفرۇشى و بىكەي به‌گەرووى جەندرمەكانا.. هەر ئه‌و چەند مريشكو كەلەشىرە بwoo ئەويشت فرۇشت و دەستت لە بنى هەمانەكە هاتەدەر، قەدبووه پىاوا (دە) مريشكو كەلەشىر بدا به‌يەك شووتى؟!.

زهينه‌ل/ خوا به‌قۇرى بگرى بوق و لاتىكە.. نه پىكەننى تىا ماوه نەزىيانى تىا ماوه نەئەھىل نانى تىا پەياكەي.. .

عيبره‌ت/ (لاسايى زهينه‌ل دەكاته‌وه) ئافرهت پىاوا ئه‌و پىاوه‌يە لەبەردى رەق نان پەياكا. ئىيمە كەلەشىرە مريشكمان بۆچىيە، كە نان نه‌بى بىخۇين.. ئىيستا لە گەرميان شووتى پىكەيەو. ئەچم پاره‌ى مريشكەكان ئەدەم بەشۇوتى و لىرە به‌چوارقات ئەيفرۇشمەوه. تەنیا ئەوانە نەتوانن بىكىن كە زىيان بىزۇ ئه‌کا يَا منالىيان نەخوشە و داواى ئەکا.. لەگەل دەولەمەندەكانى شار.

زهينه‌ل/ ئەگەر بۆم بگەيشتايە جى وات نەئەوت. من بلىم چى لە گەرميانەوه تا ئىيرە چوار دەرگاي باج گرتىن و سەرانه‌يان داناوه و هەر دەرگايەك و بارەكەت لەگەللا ئەکا بەدووكەرتەوه (وردە وردە لە جىڭاكەي ھلەسى و قسەكانى لە ناخى دلىيەوه دەردەچن) يەك بەيەكىيان رزقى منالە كانميان لەگەللا بەش ئەكرىم. پارەكەم كەم نەبۇو. بەزمانى لووس و قسەي خۆش شانزە شووتىيم پى كېرى. لە دەرگاي يەكەم هەشتىيان لى سەندم، دەرگاي دووەم هەشتەكەي تريان لەگەللا كەرمىد بەدوو بەشەوه، دەرگاي سېيەمىش دوانىيان لە چوارەكە بىدو دەرگاي چوارەم يەك شووتىيان پى هيشتم. پىاوا چۈن ئەتوانى بەپاره‌ى يەك شووتى هەقى (دە) مريشكو كەلەشىر دەربەھىننەتەوه. نازانم چۈن پارەكەي خۆم دەست بکەويتەوه، تا بەيانى گىنگلەم داوه و سى و دووم كردوه. ئەلىم ئەۋەندە جوين بەوالى و سولتانى سەگباب بىدم تا دەستىم لە شتىك گىر ئەبى يان خۆم دەسگىر ئەكرىم، بەس نىيە لە زىندانا بەئىسراحت لىلى ئەنۇوم؟!.

عيبره‌ت/ كوره هەتىيە كەللە زلە چۈن دىلت دى لە من جىابىتەوه، ئەم منالە رووت و رەجالانه بۆكى بەجي ئەھىلى. جا خۆ من دوو رۆز چاوى تۆم لى ديار نه‌بى سويم ئەبىتتەوه.. .

زهينه‌ل/ بەناھەق ناويان نەناوى عيبره‌ت دەم هەراش.. ئىيستاش بەزمانى لووس تەفرەم بە. چۈنت بۆ لوا وا بکە.

عيبره‌ت/ ئاخىر زهينه‌ل گىيانەكەم، حەيرانى بالات بىم. خۆ ئىيمە لەدارەي دنیا هەرتۆ شك ئەبەين. راستيان و توه برسىتى رەگى هارى بەدهمەوه‌يە، كە ئەو منالانه ئەبىنم نەپر بەسکى خۆيان ئەخۇن و نە بەدلى خۆيان ئەپۇشەن. قىچە لە دلەمەوە يەت.

زهينه‌ل/ ده ئافرهت رىڭايەكم پىشان بىدو بىگرم. ئاخىر سەر بەكويۇھ بىنیم چ ئىيشى بگرمە دەست؟.

عيبره‌ت/ پىاوه‌كە تۆش وەك ئەو عالەمە، كرىڭارى بکە، شاڭرى بکە، حەمالى بکە. كوره خزمەتكارى... .

زهينه‌ل/ (قسه‌ی پی دهپری) ئىنچا توخوا بەريشى تۆ رەوايە من ئەو ئىشانە بکەم؟ بۇچى سەرانسەرى ئەم ولاقە بگەپرئى چەند خۇيىندهوارى تىايىھ؟ ئەگەر نەمامەتى نەبوايە، ئەبۇو من قازى بۇومايمە.. عىبرەت/ وەى گىيانم دەرچى، بەخوا ئەبۇو والى بۇويتايە..

زهينه‌ل/ ھەقى خۇتە كالتم پى بکەى.. كە تۆ ئەو ئەقلت بىن وابزانى والى لە قازى گەورەترە. كچى نەفام ھەزار والى يەت و ئەرۇوا بەلام قازى لە جىنى خۇيىھتى. لە روبارى ولايەتا والى ئاوهو قازى زىخ.. والى ھەر ئەوندە لەجىئى خۇيىھتى تا سولتان لىتى رازىيە. بەلام قازى ھەر قازىيە، مەگەر مەرك بوارى نەدا (خەيال دەيباتەوە) تەنبا ئۇ ماوهىيە نەبىن كە كەس بەكەس نەبۇو. خەلکى دېھات و شار قازىيان كوشتو من و دەفتەر و ياساو قەنارە و فەلاقەيان سپارد بەموراد (عىبرەت بەنارەزايىيەوە دەست رائەوەشىنى و بەجىئى دەھىلى) ئاي كە نەفام بۇوم.. لەگەل قازى پېشىو تەرازووى عەدالەتمان بەلاي پارەدارا ئەشكانەوەو لە گىرفانى دەولەمەندو خوا پېداوەكانەوە بېرىارمان دەرئەھىننا.. تا ئەو خەلکە قازىيان بەسىدارەكەي خۇماندا ھەلۋاسى و موراديان كرد بەقازى. ئاي لەو چاۋ نەترسىيە موراد. دەردى خۇى ئەيىت، ئەوى ھىچى نەبىن لە ھېچ ناترسى، منىش ئەو كاتە لايمىنگرى ئەوانە بۇوم كە پاشقوليان لە موراد ئەگىرت.. رۆزانىكى سەير بۇون. ئەوى ھەزاران بەدەستيان هىننا بۇو، ھەر خۇيان لە دەستياندا. جەندىرمەو پىياوانى ھەردوو والى سولتانىش ھەر لە ھەزاران بۇون. وام ئەزانى بۇ من بەردىوام ئەبى و باوهەرم بەموراد ئەتكىرىد كە ئەيىت "ھەر ئەوندە تۈيان ئەۋى تا پىيوىستيان پىتىه. كەى لەتۆ چاكتىريان دەستكەوت، تۆ تۈور ئەدەن".

لەناخەوە باوهەرم بەقسەكانى بۇو. بەلام گىرفان و بەرتىل گىيىت و بەنجيان كىرىپۇوم. ئاي موراد خۆزگە لېرە بۇويتايە و پىت بۇوتمايە چى بکەم. دەردى خۇت ئەتتەت پىياو ئەبىن بەخەيال وابزانى مەريشىكى بىرژاۋ ئەخوا. بەلام پىيم نالىئى ئەو خەيال چۈن منالى پى تىير ئەكىرى؟. ئاي تىيرو تەسەلەكانى شار رزقى مال و منالەكانىمان ئەن ئەورگى زلتانا شەتك داوه. چاۋى زەقى بىرسىتانا مەگەر بەگەل پېپىتەوە. فەرمۇون ئەو زەينه‌ل وازى هىننا. ھەزارەها زەينه‌لى تر دروست بۇوه. ھەركەسەو لەئاستى خۇيىھو زەينه‌لىكە. ئاي زەينه‌ل چۈن داۋگىرى زەينه‌لەكان بۇوى. ئەزانى عىبرەت؟! (ھېشتى نازانى عىبرەت رۆيىھە). ئەگەر ئەقللى ئىيىستام ئەوسا بوايە، قەد پاشتى مورادم لە زەۋى نەئەدا. ئاخىر منىش ئەوكاتە ناھەقىم نەبۇو، لەم رۆزە ئەترىسام، كە بى پارەيى رسواام بكا عىبرەت/ (بەپرتاوا خۇى ئەكا بەزۋوردا) ئەزانى ئەمشەو چى قەۋماوه؟!

زهينه‌ل/ (وەك لەخەو خەبەرى بىتتەوە) ھا؟! چى؟ چى بۇو؟.

عىبرەت/ ئەمشەو داۋيانە بەسەر عەمارى باش بازىگانان و لايەكىيان بەتال كردوھ زەينه‌ل/ دەستيان خوش بىن.. با ھېچ نەبىن بەشىك لە مالى دىزاوى خەلک بىسىننەوە عىبرەت/ دووعا بکە شەھىيەكىش نەدەن بەسەر ئېيمەدا. بە ناشكورى نەبىن ئەوندە لووت بەرزە، كەس نازانى بى شىۋى سەر ئەننېنەوە.

زەينه‌ل/ ئەى ئافرەت چىت ئەۋى؟. جاپ بەم كە نىمامانە و لە بىرسا لاكەي سەرمان دى؟ عىبرەت/ ئەۋەتتا ھەموو دەر و دراوسى ئاززووقەي عەماريان بەركەتووھ، تەنبا ئېيمە نەبىن. ھەرىيەكەيان لەبەر ھەيوانا بەشى خۇيان بۇ دانراوه.

زەينه‌ل/ كچى ئەو تۆ ورپىنە ئەكەى؟! بەشى چى و دراوسىي چى؟!.

عیبرهت/ زهینه ب و حله لیمه با سیان ئەکرد چیان بەر کە و تنووھ، کە منیان دى بىدەنگ بۇون. وەرە سەیرکە مالى سالە قەمۇر ھېشتا بەشەکەی خۇیان لەبەر ھەیوان دەستکارى نەکردووھ. ئەیانوت، لە پۇن، بىرنج، ساواھ، شەکر، كورە ئىتىر چۈوزانم، ئەوی پىيويستى مال بى بۇيان ھاتووھ.

زهینه ل/ ئىمە دەست لە كەس پان ناكەينوھ. ھەستە شوووتىھەم بۇ بىنە با بىبەم بۇ بازار..

عیبرهت/ ئەی تو بە تەما نەبۇوی بە دىيارى بىبەم بۇ والى و مەسەلەكەشى تى گەيەنى؟!.

زهینه ل/ پاش ئەوهى لە مىشكما باش تا اووقۇم كرد و بىرم لى كردىوھ. گەيشتمە ئەو ئەنجامەمى كە ئەو مەسەلە يەش بە زەرەر ئەگەرىتەوھ. ولاتىك تا ناوشار چوار دەرگاي باج و سەرانەمى ھەبى، مەعلۇوم تا ئەگەيتە لای والى بىست دەرگاي ھەيە و والى ناوكەشى بەر ناكەوى. پاش ئەوھ كى ئەللى ئەتوانم والى بىبىنم؟. لەبەرئەوه بۇ ناو پەيا كردن شوووتىھەل كە لەكەل خۆم ئەگىيەم..

عیبرهت/ ئەی بى دەرتان خۆم بە دەست ئەقلى تقووھ. كورە پىاودەكە ناكەيتە سەرى ئەم كۈلانە، جەندىرمە لىت ئەسىنن.. لەم رۆزەدا كى ئەۋىرى شوووتى بنىتە بن دەستى..

زهینه ل/ ئاخىر ئەوه نەقلەكەتە!.. جاران كە پىيمان ئەوتەن رۆزانى رەش، ياسا و دەستورلەكەل پىاوى دەولەمەند و خواپىيداو بۇو. بەرامبەر يەك لاي قازى ئەۋەستان و، قازىش حۆكم و ھەقى ئەدا بەو خواپىيداوانە. بەلام ئىستا كام هەزار بۇ ھەيە بىگاتە لاي قازى و كام قازى بۇي ھەيە بىنېرى بە شوين دەولەمەندەكانا. پارە و دەولەت گىرفان و خەزىنە پەر ئەپارىزىن. لەم رۆزەشا شوووتى رەمزى پارەوپۇولە و، وەك چەكدار وايە خۆى و منىش ئەپارىزى. يەعنى ئەوی شوووتى ھەيە- ئەگەر خۆيىشى ھەلىگەرتىبى- ھېشتا كەس ناۋىرى توخنى كەۋى..

-تارىكى -

-ناو بازار-

(چەند دۇوکاندار و دەستكىرىپىك، يەك دوو سەكۆ دروست كراون بۇ ئەوانەمى قاوه دەخۇنەوه و لىنى دەحەۋىنەوه، قاوه خانەيەكى دەستكىرىپ. ئەوانەمى دىز بە پېشىم قىسە دەكەن زۆر لەسەرخۇ و ئاگادارن، تەنبا دەرويىش موراد و شىت و مام ئەحمدە نەبن، لەكەل پىاوانى دەولەت)

مام ئەحمدە/ (دۇوکاندارە و لەكەل عەزىزى دراوسى دۇوکانى دەدۇى) ئەللىن ئەمشەوى رابوردوو، جەماعەت داۋىيانە بەسەر عەمارى باش بازىگانَا و، لايىھى عەمارەكەيان چۈل كردووھ.

عەزىز/ مام ئەحمدە لەسەرخوبە، دار و دیوار گویىيان ھەيە.. بە ناشكورى نەبى گویىسوانە مالەكانىشمان ھەر جاسووسن..

مام ئەحمدە/ عەزىز تو مۇتەكەي جاسووس سوارى كۆلت بۇوھ. ئەگىنە جاسووسى چى و تەپەماشى چى؟!.. خۆيان يەك بە يەكى شارەكە ئەناسن و پىيويستيان بە جاسووس نىيە..

عەزىز/ ئەگەر وا بۇوايە ئەم ھەموو چاوبىزانەيان نەئەختى ناوشار.

مام ئەحمدە/ كورە بابە ھەركەسە بە دىزى خۆيەو خەرىكە، كى سەر ئىمە ئەپەرچى..

عەزىز/ وا مەللى مام ئەحمدە، بەخوا كە دەستىيان پى كرد، تەپ و وشك پىيکەوە ئەسسووتىن..

مام ئەحمدە/ عەزىز دەست پىكىرىدىنى چى؟.. گوايە ماوه ويرانى كەن. بابەگىيان ئەو خەلکەيان گوشىنى، چى ماوه بىكەن؟. باج و سەرانە تا قورقۇراغەمانى گىرتۇوھ..

ئەگەر ئەو خىرخوايانەش نەبوونايە، نىوهى ئەم عالەمە لە برسا ئەمردن.. خوا دەست بە عومريانەوە بىرى ئۇ فەقىر و هەزاران..

عەزىز/ مام ئەحمدە تۆ ملت لە چەقۇ ئەسسوسى.. ئەوهى تۆ ئەيکەى بە من ناكرى.

مام ئەحمدە/ با ئەمپۇ رەنگ زەردەكانى دويىنى بىيىنى، رەنگىيان ئال بۇوهتەوە و خوتىنيان تىا گەراوه، ئەوسا ئەزانى چ خىرىيەكىيان كردووھ..

عەزىز/ بە پىيكتەننەوە) كوا من رەنگم ئال بۇوه؟.

مام ئەحمدە/ يەعنى تۆش بەشت بەركەوت؟

عەزىز/ هېچ رەنگ بەقەدەر دەنگى بەرلى تۆ زەرد ئاكا!!.

مام ئەحمدە/ پىشىيان راستىيان وتۈۋە "ئەوى بتىسى ئاخىلەسى". زۆركەسى تىريش وەك تۆ تىرسان و پريشكى ئاڭرەكەشيان هەر كەيىشتى..

عەزىز/ خوا بكا ئاخىرى خىر بى.. ئىيستا ھەقى ئەو عەمارە، ئەوهندەي تىرىشت گران ئەكەن.

مام ئەحمدە/ ناتوانى. با كاروانى كاسېكاران بگاتەجى، ئەو كاتە ناچارن شت ھەرزان كەن..

شىيت/ ئاوى ئامۇون و تۈونى بابا چن..

عەزىز/ شىيتە پەيا بۇوهو و بەلايەكى بە دواوه يە..

شىيت/ ئاوى ئامۇون و تۈونى بابا چن (دەردەكەوى و بەرھو قاوهخانەكە دەچى) لە پەنا ژنەكانتنانا خۆتان مەلاس دەدەن و منال دەرفرتىيەن، لە ناو ئاڭرەكەشا ھاوار كەن "ئاڭرە سوورە لە خۆم دوورە". "دەست بىرىن بە كلاۋى با بردووتانەوە و بلىيەن "دەست ئەگرین بە كلاۋەكەمانەوە-با- نەيىبا". ئەى دەستىيان لە سەرتان زىياد بى مىللەتى گوئى ئاڭردان.

يەكەم/ (لە دانىشتowanى قاوهخانەكە-سەر سەكۆكە-) ئەوه مەزەي ئەمپۇش خوا ناردى. ئا وەرە خويپى سوورپىكمان بۇ بەدە

شىيت/ من خويپىيم شەقاوهى شەق خواردوو؟! خالەكەى سەر لۇوتت جوانە ئەلئى مىيىشى سەر تەپالەيە..

يەكەم/ ئەوه چى ئەلئى خويپى (خوى پادەپىكىننى لايى بىدا و دووھم لە تەنېشىتىيەوە يە دەيگىرى).

دووھم/ كۈپە دە دانىشە مردووت مرى. ئەوه شىيت شىيت. ئى باوكم وەللا ئىيۇھ شىيتان كرد.. دە وازى لى بىيىنە با تۆزى سووك و چىرووكمان كا. بە شەرەفم قىسەكانى نەخشى بەردىن..

شىيت/ پاش ئەوهى لە ترسا ھەلتۈوشكابىوو، قىيت دەبىتەوە) تاجى سەر و پەرەي دەمان سەرۆكى پۆلىسە.. كەس وەكى ئەوتان ناناسى.. دەك دەست و قامچىت خۆش بى بۇ پىشى بۇودەلە پىاوان..

مام ئەحمدە/ كۈپە شىيتە واز لە عالەمە بىيىنە. وەرە ئەو دەنکە نوقولە بخۇ و بېرۇ بەپرى خۆتەوە (دەيباتە پەناوە و بە سووکى پىتى دەلى) ئەمپۇ رۇزى نىيە بېرۇ خۆت ون كە.

شىيت/ (گوئى ئاداتى) بۇ ھەركۈ ئەچم بۇودەلە پىاوان ئەبىيىم، ئاوى ئامۇون و تۈونى باباچن.. دەستى سەرۆكى پۆلىستان لە سەر زىيادبىتى.

(دۇو جەندرمە لە پىر پەيدا دەبن)

جەندرمە(1)/ چىتە شىيتە گوئىمان لە ناوى سەرۆكى پۆلىس بۇو.

شىيت/ ئەلېم ئەم خەلکە ئاژاوه چىيە لە سايىھى سەرۆكى پۆلىسا حەساونەتەوە.

جەندرمە(2)/ مەبەستت چىيە سەگەشىت؟.. يەعنى ئاژاوه چى حەساونەتەوە.

شیت / دیاره توش گویت گرانه .. مه به ستم ئە وەيە ئە گەر زېبر و چاوسورکردنە وەي ئىيۇ نەبۈوايە، ئەم عالەمە يەكتريان ئەخوارد .. دەستە كانغان خۆش بى ئە وەندەغان باج داناوه و ئە وەندە سەرانە ئە سىنن، بۇون بە هاوېشى شىرىي مەنالىش . خەمتان نەبى ئەم مىللەتە بە هىچ ناجوولىن . كە گۆش كراون وشەي (نەء) فير نەكراون . ئىيۇش بەپاست و چەپا بىخۇن، نۆشى كىيانغان بى . كى ئە توانى بلى بەرى چاوتان كلى پىيەيە؟.

جەندرەمە (۲) / (لە گەل يە كەم قىسە ئە كا) تو بىروا ئە كەي ئەم كابرايە شىت بى؟ ..

مام ئە حەممە / (دەيەوئى فريايى كەوئى) براكمە ئەم شارە بە عەبە شىتەوە شارە . ئە و ئە و خەلکە ئە وەندە ئازارى دلى ئەدەن و پىئى رائىبويىرن، بۆيە ئە و قسانە ئە كا ..

جەندرەمە (۱) / كە لە تۈى پرسىيە؟! .

شىت / (دەيەوئى لە و گۆماوه دەرچى) بە قالدرەمە كۈپەيەكا چۈرمە خوارەوە، كەچى، حەى، هىچ قادرەمە ئىيا نەبۇو .. (بۇودەكانە قاوه خانەك) قاوه لە جاجما بخۇنەوە . (بۇي دەرەنچى)

جەندرەمە (۲) / ئەمانە ھەموو شىتىن .

عەزىز / لە سايىھى جەنابى والى و سەرۆكى جەندرەمە و سەرۆكى پۆلىسەوە، دنيا بەركەمالە و بەپەرى خۆشىي ئەزىزىن .

جەندرەمە (۱) / وايە، وايە (زەينەل بە لارولەنچە دەرەنچە و شووتىيەكى لە بن دەستدىيە) تە ماشاكە، ئىستا و شووتىيەن وتۇوە؟! وەرە بىزانىن مەسەلە چىيە! .

جەندرەمە (۲) / ئە و تو شىت كابرا؟ . ئە و لەم پۇزەدا خاوهنى شووتى بى، پىشتى ھەيە . ئىيمە چۈوزانىن كىيى لە پىشتە ..

زەينەل / (سەنگى دەرپەراندۇوە و بە لووتىيەكى بەرزووە بەلاي ھەر كەسىكدا تى دەپەرى سەلامىكى لىيەدەكە ئەوانىش بەپەرى پىزەوە دەيسەننەوە . دەچى لە سەر سەكۆيەك دادەنېشى و شووتىيەكە لە بەر پىئى دادەنلى) ئَا كۈرم قاوه يەكم بۇ بىيىنە . (قاوکەي بۇ دەھىيىن و دوو جەندرەمە كەش سەيرى يەكتە دەكەن و تىيدەگەيىن كە دەيانەوئى هەوالى شووتى بگەيەننە جىي خۆى . ھەر دووكىيان بە پىتاو دەپۇن) ئە وى بىرسى، ناخەلەسى ..

(دەرويىش موراد پەيدا دەبى و مام ئە حەممە بەرھۆپىرى دەچى)

موراد / ھەموو شتەكان دابەش كراون؟ .

مام ئە حەممە / زۆرىيە دابەشكراوه، عەزىزى دراوسى دووكانىشىم بەرى كە و تۇوە .

موراد / زۆر چاکە . ئەمشەو لە خانى مەيانەكە دانىشتىمان ھەيە . دواي نويىزى شىيان وەرە بۇ ئە وئى .

زەينەل / (بە دەنگى بەرنز) كۈرىنە ھەركەس ئازۇوقە خۆى بەركە و تۇوە؟ .

يەكەم / ئازۇوقە چى ..

زەينەل / دیاره تو ھەزار نىيت ئەگىنا من بە برادەرانم پاگەياندۇوە، ئەبى ھەر ھەزارىكى ئەم شارە بەشى خۆى لە عەمارى باش بازىگان وەرگرى .

(خەلکە كە ھەرييەكەيان ھەلۋىستىكىيان ھەيە لە و قسانە . موراد و مام ئە حەممە سەيرى يەكتە دەكەن و گومان لە و دەكەن جاسووس بىيىت . دانىشتۇانى قاوه خانەكەش كەسىان ناوىيىن خۇيان بەكەن بە خاوهنى مەسەلە كە) .

زەينەل / كورگەل تىستان نەبى پۇزىگار ھەروا نابى، كاتى حساب نزىكە .. ئە وى بە باش بازىگانمان كەردووە تەنلى گۆئى راكيشانىكە و بەس . لە ئەمپۇ بە دواوه ئەبى دەست بوجەشىن دەست . چىيە بۇ سەيرى يەكتە ئە كەن؟ . (بە پىكەننەوە) بە جاسووس مەزانن؟ . تا ئىيمە گومان لە يەكتە بکەن ئەوان بەھىز ئەبن . مەترىن جاسووس خۆى

ئەشارىتەوە و وەك من بە ئاشكرا قسە ناكا. پىشىنان و تۇوييانە (جام پېرىبوو لىنى ئەپىچى) ئىيەش لە ژىر باج و قامچىا پاشتمان شكاوه. تەنبا هەناسە ماوه باجي لەسىر دانىن. دزى و جەردەيى دەنیايان كرد. مەدىنى سەربەرزىيمان ئەۋى، نەك ژيانى ملکەچى.

موراد/ ئەو دەنگەم لە گۈنى غەریب نىيە.

مام ئەحمدە/ تۆ بلىرى جاسوسس بىنى، يان فشهەكەر؟

موراد/ ھەركاميان بىنى بۇ ئىيە زەرەرى نىيە.

مام ئەحمدە/ چۈن؟

موراد/ (له زەينەل نزىك دەبىتەوە) كە عەمارەكتان بېرى چى تىابوو؟

زەينەل/ ئەوهى بۇ ھەزاران پىيويست بىنى. ئىيە خىرخوازىن. ھىچمان مەبەست نىيە تەنبا بىزگارى ئەم مىللەتە نەبىنى.

موراد/ ئەزانى برا دەنگەت لە گۈيما غەریب نىيە؟

زەينەل/ دەنگى من ئاشنای ھەموو گۈييەكە. دەنگى من دەنگى ھەقە و ھەموو گۈييەك بە مالى خۇى ئەزانى..

موراد/ (ھەندىتىنى دەرىوانى) تۆ زەينەل نىيت؟..

زەينەل/ (بە پەلە لە خەلکەكەدى دوور دەخاتەوە) زەينەل كىيە؟.. تۆ كېيت؟..

موراد/ ھەقتە بە پىشەوە نەمناسىتەوە. من مرادى قازىم، كە شان بە شانى دەولەمەندەكان شايەتتىت لىدام و پاشتىت دا لە زەھى.

زەينەل/ (باوهشى پىيا دەكا و دەداتە پېرمە گريان) ئاي كاكە موراد. جەنابى قازى. پىاوى عەدالەت. جاھىل بۇوم و جاھىل بۇوم.

موراد/ ئەي ئىيەتا كامەل بۇويت و ئاقىل بۇويت؟

زەينەل/ ژنم ھىنناوه و سىنى منالى پەش و پرووتەم ھەيە. زۇر ھەولۇم دا وەك تۆ ئەتتەت، بە خەيال ھەوا بخۇم و وابزانم مىريشكى سوورەوەكراوه. بەلام ھەوا ئەچىتە سىنگەوە و سك تىر ناكا.

موراد/ ئەو شووتىيە چىيە؟.

زەينەل/ ئەو شووتىيە (بىرى دەكەويىتەوە و بە پەلە ھەلىدەگرىتەوە) مەسىلەي ئەو شووتىيە دوور و درېزە (وردە وردە بەدم قسەكردنەوە دەپۇن و خەلکەكەش ھەر چاوابيان لە سەريانە و سەرشانق لەسەرخۇ تارىك دەبىنى).

-تارىكى-

-خانى مەيدان-

(موراد، مام ئەحمدە، ئەمين "كارگىپى خانەكەيىه"، شاعير)

موراد/ ئىنسان قابىلى گۆرانە. بە راستى من ژيانى ئىيەتا ئەبىنەم و باوهەرم بەوهىيە كە زەينەل ئەو زەينەلە نەماوه كە من ئەمناسى..

مام ئەحمدە/ ئەي ئەو ھەموو درۇ و دەلەسەيە لە پاي چى؟.

موراد/ پاش مەسىلەي شووتى ھىننان و زەوتىرىنى. دەنباى لە بەرچاۋ تارىك بۇوه و نەيزانىيە سەر بە كۈيۆھە بنى. ناچار پەنای بىردووھەتە بەر ئەو درۇيانە بۇ ئەوهى بىيختە زىنداھەوە. ئىنسان كە لە ژيان ئائومىد بۇوه ھەموو شتىك ئەكە.

شاعیر/ به لای منهوه ئەمۇرۇ لە دويىنى دابراو نىيە. ئەوی دويىنى خۆفرۇش بوبىئى، لە پېرىنابى بە نىشتىمان پەروەر.

موراد/ من نالىيم ئەمۇرۇ لە دويىنى دابراوە. زەينەلىش لە پېرنەگۇرراوە. سالەھاى سالە نەبۇونى و ئازار ئەچىزى و دەردى نەبۇونى لە حالى ھەۋارانى تىكىھىياندۇوە و بۇى سەلماندۇوە كە ئەويش يەكىكە لەو زۇرلىكراوانە و ئەبى ھەول بىدا بۇزگار بوبۇن. پاش ئەوھ ئەگەر بەو حسابەي ئىيۇھ بوايە ئەبۇو سەرۆكى پۆلىس لەگەلمان بوبايە. خۇزۇرىيە شىعرەكانى تۆ لە بىرى ئەوھ بىلۇ ئەبۇودۇوھ و ئەكەيىشە دەمى خەلکى. ئەوھتا ئىستاش كون بە كون بە دواتا ئەگەرى و دەستى بىتكاتى لەتۈپەتت ئەكا..

شاعير/ ئەوھ كاتى بوبۇ كورى مىللەت بوبۇ. ئەو كاتە خۆى نەفروشتىبۇو. نەبوبوبۇ بە كوتەك بەدەست زۇردارەوە.

موراد/ ئەميان بە پىچەوانەي ئەوھوھ. ئەو كاتە لە بەرەي دوزمن بوبۇ، ئىستا بەرەي مىللەتى ھەلبىزاردۇوە.
ئەمین/ من قىسەكانى دەرۈيىش مزاد پەسەند ئەكەم، چونكە بىمانەوى و نەمانەوى ئەم بىرادەرە ھەمومومانى ناسى و لە جىڭاكەمان شارەزا بوبۇ. ئىتىر يان ئەبى بەيەكى لە خۇمانى دابىنلىن يا لەناوى بەرين.

شاعير/ ئىيمە پىياوكۇز نىن تا لەناوى بەرين.
مام ئەحمدەد/ برايان ئەمین ھەقىيەتى، كابرا جىئى خانەكەي زانىوھ و، ئەمېش خانچىيە، يەعنى ئەگەر خەبەرى لى بىرى، سەر و مالى تىيا ئەچى.

موراد/ ئىيۇھ لەو باوەرەدان ئەگەر لايى دىلنىا نەبۇومايد. بەمەنیا بۇ ئىيرە؟.
ئەمین/ لەگەل ئەوھشا ئەبوبۇ پېيش ئەوھ پېست پى بىرىدىتىايد.

موراد/ ئىيمە وەختەكەمان ناسكە و پېيوىستىمان بە ھەممو دەلسۆزىك ھەيدە.

شاعير/ من ئەلىيم مادەم ئەوھنە چاۋ نەترسە وەك ئىيۇھ باسى ئەكەن. با شىعەر بە خەلکى بىگەيەنلى.
مام ئەحمدەد/ ئەو شىعرانە تۆ لە خەمە خەساؤن، دەم بە دەم ئەگەنە سولتانىش.

ئەمین/ باشه با ناوى خواى لى بەھىنلىن و بانگى كەينە ژۇرەرەوە.
(لە پېرىتتە خۆى دەكات بە ژۇرۇرۇ، ھەممو دەپەشۈكىن)

شىيت/ منىش لەگەلتنانا دامە و سى پىشكىن ئەكەم. ماسى وسلى خۆى دەرئەكا و راوجى لەبەردىرگايە (لەسەرخۇ دەچىپىننى) جىابىنەوە، جاسووسىك لەبەردىرگايە (ئەمین بە پەلە دەچىتتە دەرەوە)

موراد/ چىيە مەسەلە تىيمان گەيەنە..

شىيت/ جاسووسىك گۆئى نابوبۇ بە دەرگاكەوە. بەم دوو چاۋەدى خۆم دىم.
مام ئەحمدەد/ برايان با دەست بىكەين بە سى پىشكىن.

ئەمین/ (دىيە ژۇرەرەوە و زەينەلى لەگەلە. زەينەل زۇرپەشۈكىاوه) يارەبى مالت بە قۇرگىرى. ناو سكى ئىيمەت بەردايىھوھ و ئەم داما وەشت تۆقانىد (ھەممو دىيەنەوە سەرخۇ)

موراد/ خەريكە بە پاستى شىيت ئەبى. ئەمە زەينەلە، يەكىكە لە خۇمان.

شاعير/ هەر خۆى بە خوا ئىيمەش شىيت ئەكا.

شىيت/ ئەرى من لە كوي بىزانم لە خۇمانە. ئەم گۆئى ناوه بە دەرگاكەوە و سەمەي پاسەوانىش لە هىچ شوينىكەوە دىيار نەبوبۇ.

ئەمین/ سەمە نەخۆشە و لە جىئى ئەو عوسمانى ھەلاج لەسەرى كۆلانەكە وەستاوه

شیت/ ئیوه واز له و قسانه بھینن. ئەلین گوایه ئەمرو بە رۇزى نیوھۇر كاروانیکیان پووت كردۇدەتەوە.
موراد/ كاروان؟ كەسى تىياچووه؟.

شیت/ ئەلین قەتارچىيەك كورزاوە و ئەوانى تريش جەندرەمە قولبەستى كردۇون.
شاعير/ قەت ئەوھ ئىشى پىاواي مەرد نېيە. ئىشى دز و جەردەيە.

ئەمین/ قەد ناشى ئەو كاروانە بى كە دويىنى بەرەبەيان بەرەو گەرميان چوو؟!
شیت/ دور نېيە.

ئەمین/ دەك پووتان رەش بى هەى. توخوا ئەوھ ئىشى پىاواه يا جەردە و چەتە؟ ئاخىر بە شەرعىك حەللى بىدەي
بەسەر مالى كاسېكار و هەزارا.

موراد/ كەواتە ئەم ماوه ئەبى ئاگادارى خۆمان بىن. چونكە ئىتىر پۈلىس و جەندرەمە ناوشار ئەتەنن. چاكتۇايە
جواب لە ھەموو براادەرانى خۆمان بىكىپىنه و ئاگادارى خۆيان بن.

زەينەل/ ئەى من چى بىكم؟
موراد/ يەعنى چى؟

زەينەل/ من ئەمرو ئەم براادەرە جوامىرانەم ناسىيە و ئەمەوى ئىشىيىكى وا بىكم كە جىى متمانەيان بىم.
شاعير/ شتى وەكى چى؟

زەينەل/ نازانم. شتىكەم پى بىپىئىن. خواي ئەكىد كوشتنى والى ئەبۇو.
موراد/ پىاوكوشتن ئىشى ئىيمە نېيە. پاشان كوشتنى ھىچ كەسىك كەللىكى بۇ ئىيمە نابى. لە باتى والى سەدد-

والى پەيدا ئەبى و لە جىاتى وەزىرىيەك سەدد. ئىيمە ئەوھى لەسەرمانە ئەوھىيە ئەو خەلکە بجوولىيەن و ھۆشىياريان
كەينەوە. ئەبى شۇپشىيىكى گەورە بەرپابى و ھەمۇولايەك بىگرىتەوە و مىللەت بىبى بە خاوهنى خۆى.

زەينەل/ باشە ئەلین چى من خەبەرى ئەوانەتان بۇ بىيىم كە كاروان پووت ئەكەنەوە?
ئەمین/ چۈن؟

زەينەل/ خۆميان ئەگەيەنمى و بە سەرزارەكى لەگەلەيان ئەبىم، بىزانىن چىيان ئەۋى و چى ئەكەن.
موراد/ ئاخىر چۈن ئەتوانى بىگەيتە ناويان؟ ئىيمە بە ھەمۇومان ھەولمان داوه، تا ئىستىتا نازانىن ئەوانە كىن و چۈن
كار ئەكەن..

زەينەل/ من خۆم ئەزانم چۈن ئەيانگەمى..
شاعير/ من حەز لە چارەي جاسووس ناكەم، ئەگەرچى ھى خۆشمان بى.

زەينەل/ لە پىناوى مىللەتا پىرى ناوترى جاسووس.
شیت/ راست ئەكا پىرى ئەوترى سىخور.

زەينەل/ لە پىناوى گەل و نىشتىمانا ھەرقىيەكم پى بىلەن شانا زى پىوه ئەكەم.
موراد/ من بە كارىكى خراپى نازانم ئەگەر بىتوانىن ھەوالى ئەوانە بىزانىن و ئاگادارى ھەلسوكەوتىيان بىن
(بۇودە كاتە شاعير) ئەى تو ئەللىي چى؟!

شاعير/ من نالىيم نەء.. بەلام ئەللىيم چارەي جاسووس ناوى.

شیت/ من واي بۇ ئەچم بە هوئى ئەوانەوە ھەوالى كۆشكىش بىزانىن.

مام ئەحەمەد/ كەواتە لەسەرخىر. بەلام كە تۈوش بۇويت ئىيمە ھەقمان نېيە و خۆمانى لى گىل ئەكەين.

زەينەل/ پازىم.

موراد/ چاکه.. هیچی تر ههیه باسی لی بکهین؟.

مام ئەحمدە/ بەلنى. هەینى راپوردوو مەلا مەھمەد زۆر بە ئاشكرا ھېرىشى بىردووهتە سەر كۈشك و، باسى باج و دىزى و جەردەيى دەولەت و ئىپرسراوانى كردووه.

موراد/ ئەزام. من خۇم لە مىزگەوت بۇوم.

ئەمین/ ئەگەر وابى خۆى تۇوش ئەكا و ئىيمەش تىيا ئەچىن.

موراد/ تىستان نېبى مەلا مەھمەد خۆى ئەزامى چى ئەكا.

زەينەل/ دەمى خۆش بى. ئىتىر وختى ئەو ھاتووه تىستان لەيەك بشكى و بە ئاشكرا قىسە بکەين.

مام ئەحمدە/ ئەى ناتىرسن كە خرايە ئىتىر داروه ناوى ئىيمەش بلۇ؟

موراد/ مام ئەحمدە.. مەلا مەھمەد منال نىيە ئىيمە فيرى بکەين چى بكا. دەردى زەينەل يىش ئەللى كاتى ئەو ھاتووه مەتمانە بە يەك بکەين و واز لە دەلەراوکى بىتتىن. پاشان لەكەل ئىيمەش نىيە تا ناومان بلىت.

ئەمین/ بەلام يەك بە يەكمان ئەناسى و شارەزاي ئىرەشه.

زەينەل/ پىكام ئەددەن قىسەيەك بکەم؟

موراد/ تو بۇوي بە يەكى لە ئىيمە و ئەتوانى ھەموو شتىك بلىتت.

زەينەل/ ئەگەر بەم تىرس و لەرزە كار بکەين و خۇمان دۇورەپەرىز بىگرىن ھىچمان پى ناكىرى. ئىيمە ئەبى زىاتر بچىنە ناو خەلکەوە و خەلک ھاندەين و بە لاى خۇمانا رايانكىشىن. ئەبى بجوولىيەن. سىستى لە بەرژەوەندى ئىيمە نىيە.

شىيت/ منىش لەگەلتام، بەم تىرس و لەرز و سىستىيە خەلکمان لى ئەتكىيەتەوە.

موراد/ زەينەل، ئەگەر وائەزانى ئىيمە بەتەننەيىن، ئەو ھەلەدا چۈويت. ئىيمە خەلکىكى زۆرمان لەگەلە. بۇ تو لەو بىروايەدaiت ئەمانەي لىرە دانىشتۇوين بىتوانىن عەمارى باش بازىگان بشكىنەن و بىتوانىن دابەشى بکەين؟!.

ئىيمە تەننە سەرپەرشتى ئەكەين.

زەينەل/ من نالىيم ئىيمە تەننەيىن، ئەللىم ئەبى بچىنە ناو جەماوەرەوە و خەلکىكى زۆر لە خۇمان كۆكەينەوە. قابىلە ئىشمان ھەر ئەوەندە بى عەمارى خواپىداۋەكان بېرىن و يارمەتى ھەزارانى پى بىدەين؟!. ئىيمە ئەبى لە پال ئەو كارەدا ئامانجىكى گەورەترمان ھەبى. ئەبى ئەم مىللەتە بە تەواوەتى لە جەور و سىتم بىزگار بکەين. بۇ ئەوەش پىوېستمان بە ھەموو زۇرلىكراو و ھەزارىكە كە لەگەلمان بن، نەك چاوهرى ئەستىمان بن. ئەبى بىزانن ئەو ئامانجە تەننە هي ئىيمە نىيە، بەلکو هي ھەمووانە.

شىيت/ ئۆبىڭ بە گەردىن قىسەكانت نەخىشى بەردىن.

شاعير/ كە وابى تو ھەلسە بەو كارە.

زەينەل/ ئەى تو؟!.

شاعير/ من ناتوانم دەركەوم. فەرمانى گىتنىم ھەيە. لەبەرئەوە من شىعرتان بۇ ئەنۇوسم. حەى. من شتىكىم لى بى ئىيۇن شىعەن شىعەن بىنۇوسم، بەلام ئەگەر ئىيۇ شتىكتان بەسەربىي ھەيە جىتان بىگرىتەوە. فەرمۇون ئەمەش شىعەرىكى تازە. دەپرۇن بلاۋىرىنەوەي لەسەر ئىيۇ.

(پارچەيەك كاگەز دەداتە دەست موراد)

موراد/ (دەيخوينىيەتەوە)

شکۆفەي عومرى زەمانەي ھەلۋەرى وادەي سەھەر

بوون به زوو خال دور و ئەلماس، نوقى لىتاتوه قەمەر
بۇودەلە و پىياو خۆر و جەردە، تەختى عەرشىيان گىرتۇوھ
پىاوى ئازا و جەرىبەزە و جوامىئىر، ھەممۇ بۇون دەرىيەدەر
پۇوى زەمانەسى واسىيابىنى، كەر بە شىرىيى بىردى زەقەر
چى بلىم كەرپىياو لە كۈشکا ملۇر و دەستەونەزەر
بۇونە تەورى دەستى سولتانى زەمن، قەد نايەلەن
دارى بەردارى پىرۇزى مىللەتم، بىگرى سەمەر
-تارىكى -

-كۆشكى والى-

(وهزىر و سەرۆكى زەندرمە پىكەوه لە كۆشكى والىن. باش بازركان لەگەلىياندا باسى تالانكىرىدىنى عەمارەكەى دەكا. حاجب و پاسەوان لەبەردىركان)

وهزىر/ ئىيۇه ئىشتان ئەۋەھىيە چاوىك بىكەن بە چوار. ئەمجا سەرەوت و سامانى خەلکى بىپارىزىن.
س.زەندرمە/ قوربان، جەنابى وھزىر. پۇلىس و زەندرمە ھەمېشە لە خزمەتى خانەدان و خواپىداوەكاندان. ئىيمە هىچ قوسسۇرىيكمان نىيە و نەمانھېيشتۇوھ يەك زەلام سەر بەرز كاتەوه.
باش بازركان/ ئەم گوايىھە مەمارەكەى من خۆى لە خۆيەوه بەتال بۇو؟. ئازۇوقە كان خۆيان پىيىان گىرت و چۈونە مالى ناكەس بەچە و سوالكەرەكانەوه؟. ئارد و ساواھر و نىسک و نۆك قاچىيان ھەيە؟!. ئىيمە مال و پارەمى خۆرایيتان نادەينى. لە ھەممۇ شتىكى بى دەستىمايە شەرييەن. شاللا شەرييىكى ئاسايىش بۇونايدى، ئىيۇه تەننە شەرييىكى قانزاجن و ھەقتان بەسەر زەرەرەوھ نىيە.

س.زەندرمە/ باش بازركان، خۇتمان لى مەبەرە ئەۋەپى دەننە.. ئىستا ئەھى گۆئى لېت بى وائەزانى زەرەرت لە قانزاج زىياتەرە. ئىيمە لە پارەمى دەولەتىش ھەر بۇت ئەدزىن. پاستىيان وتووھ چاۋ بە گەل پېر ئەبىتەوه.
باش بازركان/ ئا... ئا... ھەرچىيەكتان كردووھ لەبەرچاوى كالى ئىيمە كردووتانە. وانا؟ ئەگەر ئىيمە نەبۇونىيە ئىستاش لەسەر سنۇور يۆزباشى ئەبۇوى. ئىيمە بۆيە...
س.زەندرمە/ (قسەكەى پى دەبىرى) بۆيە سەرۆكى زەندرمە پىشۇوتان كوشت، چونكە بە پارەمى كەم پازى نەئەبۇو..

باش بازركان/ ئەگەر بىرت بى.. فەرمانى سولتانىيەن بۇ ھىنايىت و خستمانىيە جىڭاكەى.
وهزىر/ دەي دەست بىدەنە يەخەى يەكتى، لەخوا بەزىاد بى وەك مەنالىتان لى ھاتۇوھ.. لە جىاتى ئەھى يەك دەست و يەك بازوو بن، پەنجەي تاوان بۇ يەكتىر پائەكىشىن. ئىنجا جەناباتان وابكەن ئەبى خەلکى چى بلىن و چى بکەن؟!. (پۇودەكتە سەرۆكى زەندرمە) زەندرمەكەنلى تۆ لەجىاتى ئەھى خەلک چاوترسىن كەن، بە بەرتىيل و بەرتىيلكارىيەو خەرييەن و كەس بەرەپۇويان نابىتەوه. ئاوا بېروا خەزىنە كۆشكىش ئەدزىن.
س.زەندرمە/ قوربان وەكىو پىيم وتى.. ئىيمە ناتوانىن لەسەر ھەممۇ عەمار و خانىيەك زەندرمە دانىيەن. ئەى كى پاسەوانى خۆمان و كۆشك بىكا. پاشان ئەھى لە عەمارى باش بازركان دىزاوه، بە زىادەوه لە كاروانەكەمان وەرگىرتۇوھتەوه. خۆ ئەو بوار نادا قسە بکەين، ئەللىي بەپۇوى لە دەما تەقىيە. (پۇودەكتە باش بازركان) ھەر

ئه و شه وهی عه ماره کهی تو دنرا، بؤ بهیانی پیاووه کانمان کاروانیکیان هله کاندووه. چى له کاروانا بووه
هاتووه ته وه ناوشار.

باش بازركان / ئهی کاروانه که هی كى بوو؟
س. زهندرمه / ئييوه له سه رتنه به حازرى زهره رى خوتان و مرگرنه وه. کاروانه که ش هى کاسېكار و ورده بازركانه.
نهك كەلە بازركانى ئييوه ئاسايى.

باش بازركان / ئەكەر ئاوا برا. مالى من ليپىدى و بازركانه کانى تر وەك بەرزەكى بانان بۇي دەرچن. ورده ورده
من ئەكەمە سەر ساجى عەلى و ئەوانىش هەر خەزىھ پەر ئەكەن.
وهزير / نا.. نا.. باش بازركان لە مەيانا من لەكەلتا نيم، تو ئەوهندەت لە زىر قىنگدایه، ملک و مالى هەموويان
كۆكەيتەوه، نىيەھى سامانى تو نابى.

باش بازركان / لە چاوى بەد بە دوور بىن (پىيده كەن).
حاجب / (دەرگا دەكتەوه) جەنابى والى.
وهزير / مەسەلەكە بگۈرن.

(والى دىيەتھ ئۇورەھو و حەكىم باشى بە دواوەھى)
والى / سى چوكلەي شەر كۆبۈونە تەوه، مالى كى ويىران ئەكەن؟!
وهزير / قوربان ئىيمە لە سايىھى جەنابتانا ھەر لە سەر خىر كۆئە بىنەوه.
والى / وايە، وايە، چاكتان ئەناسم.
س. زهندرمه / لە زىر بالى جەنابتانا مەملەكت ئاسوودەھى.

والى / ئەي بە قورتاكم بۇ راستت. بۇ تو وائەزانى من لە گۈئى گادا نۇوستۇوم؟ بە دەفە سال من ئاگادارى هەموو
شتىكم.. ئىيە هەموو ھەقى فەلاقەتان ھەيە.. فەلاقەمى چى؟! ھەقە لە سىيدارە بدرىن. ئەوهى ئىيە ئەكەن كارى
كردە نىيە. (وهزير و سەرۆكى زهندرمە دەشلەزىن) ھەلبەت وائەزانى من تەمەلخانەم دانادە. بە ناخىرى گىانتان
ھەر ئەخۇن و، ئەپرین. قەد ناتوانى كارىك بە پىكۈپىكى ئەنjam بەھن؟!.

وهزير / قوربان هيچى وا بۇوي داوه جەنابتان سەغلىت بکا!!.
والى / بەلى وەزىرى نابەجى. خوت چاك ئەزانى چى پۇۋەدا. خوتلى غەشىم مەكە. پىيم نالىن من چ وەلامى
سولتان بەھمەوه؟ ھا؟! ئەو خەو و خۇراكى لە خۆى حەرام كردۇوه لە پىنناوى ئاسوودەھى و خوشبەختى هەموو
مەملەكتا و ئىيمەش ئاوا پاداشتى بەھىنەوه؟!.

وهزير / قوربان ئىيمە شتىكى خراپمان نەكىدووه كە خوانە خواتى دىزى خواتى كانى جەنابى سولتانى پايە بەرزا
بى..

والى / من كەي بۇو فەرمانى سولتانم پى گەيىندىن؟
وهزير / قوربان كام فەرمان؟

والى / نەموت سولتانى مەزن داواى كىدووه لەگەل باجى ئەمسال دوو ئەسپى كە حىلە و جارييەك و دە خەنجەرى
دەبانى بۇ پەوانە بکەين..

(س. زهندرمە و وەزىر دىنەوه سەرخۇ)
وهزير / قوربان ئەوانە كە جەنابتان دە فەرمۇون بە زىادەوه گە يىشتۇونەتە جەنابى سولتان.
والى / دويىنى پۆستچى سەلتەنەت گە يىشتۇوه و ئەلى دىيارىيەكان نەگە يىشتۇون.

و هزیر / قوربان پوستچی سه‌لتنه‌ت نامه بۇ ھەموو ولايەتەكان ئەبا و رەنگە ماوهىيەكى زۆر بېرىۋەبۈوبى تا گەيشتىووه. ئىمە دوو ھەفتەيە دىيارىيە كانمان رەوانە كردوووه و كاتى خۇيىشى بە جەنابتام وت، كە رەوانەمان كردوووه.

والى / يەعنى ئىستا گەيشتىووه؟!..

و هزير / قوربان لە جارىيەكەش تىر بۇوه ..

باش بازركان / (لەبرخوييەو) ئەندەدى تر خەوىلى حەرام بۇوه.

والى / (پوودەكتە حەكىم باشى) توش ھەر ئىستا بېرىۋە دەرمانەكاني گولبىزار بىگرەوە. ئەوە پىيت ئەلىم و وەك ئەلقة بىكە گۈيىت، تا سبەي شەو گولبىزارم بۇ چاك نەكەيتەوە وەك بىنى پىيالۇ بىزمار بېرىشت ئەكم.. ئەوە دوو شەوه خەو و خۇراكم لى حەرام بۇوه و جەنابى ناموبارەكىشتەر گىژوگىيا ئەكوتى و ئەيكولىيىنى و ئەيکەي بە گەروويا باوكم بە شەرەفم بەدەست گولبىزارەوە ئىشوكارى دەولەتم بېرچۈوه تەوە.

حەكىم باشى / قوربان خوا ئەيزانى گولبىزارخانم نەخوش نىيە.

والى / يەعنى درق ئەكا؟!..

حەكىم باشى / قوربان من حەدى ئەوەم نىيە، بەلام كەمى ناز ئەكا و تۆزىكىش بىتاقەتە.

والى / ئەي بۇ بىتاقەتى چى باشە؟!

باش بازركان / (لەبرخوييەو) گولەبەرۋەز.

حەكىم باشى / قوربان من دەمانى بۇ ئەگرمەوە و جەنابىستان كەمى دىيارى جوانى پىشكەش بىكەن. وەك گوئىزى ساغىلى يەت.

والى / ئەي ئەگەر چاك نەبۇوه؟!..

حەكىم باشى / (لەسەرخۇ بە گوئى والىدا دەچرىپىيىنى، پاشان بە دەنگى بەرز دەلى) ئەي قوربان ئافرهت يەعنى چى ..

والى / باشە باش، ئەوە بەرھۇپۇرى باش بازركان ئەكەمەوە. ھەندى تىل تىلە و پىل پىلە بە دىيارى بۇ بەيىنى.

باش بازركان / (لەبرخوييەو) ئەي بەقۇرتاكەم حەكىم ناباشى (لەگەل والى) قوربان سەرم لە پىتانا يە.

حاجب / (دىيە ژۇورەوە و دەچەمېتەوە) قوربان شاعيرى دەربار ئەيەوەي بىتە حوزۇورى جەنابتام.

والى / با بىت، بەخىر نەيەت.

(حاجب دەپوا و شاعيرى دەربار دىيە ژۇورەوە و دەچەمېتەوە)

شاعير(d) / سەركز و كۇرنووش بىردووى بەر قاپitanم.

والى / ئەزانم. گىرفانە كانت دەميان ھەيە و بنىان نىيە. ئەقل تەسکى گىرفان دەلب. ھەر شىعىرىكى پىاھەلدىنى جەنابى ناموبارەكت. شىعىرىكى ھەجا و جوينى بەدوادا يەت.

شاعير(d) / قوربان من دىلىيام لەھەنە ئەوانە ھەمۇوى ئىشى شاعيرى شارە.

والى / خواي ئەكىد ھى شاعيرى شەپ ئەبۇو. ئەي خامەي جەنابى ناموبارەكت بەقۇرا چووه؟! بۇ جوابى نادەيىتەوە.

شاعير(d) / قوربان ئەوانە پەرۋەرددەي كۈوچە و كۈلانان. مىنڭىكى كۆشكى جەنابتانا خونچەم پىشكوتىووه، چۆن بىزىم دى جوابى ئەو ھەرچى و پەرچىيانە بەمەوە.

والی / نا نا. تو خونچهت له کوشکی منا نه پوشکوتتووه.. تو له کوشکی منا چقهت دهرکردووه، تو پارچه یه کی لەم
کوشکه وەک پایه و پەنجەره و دەرگا. کوشک هەركەسى تىابى، تو شاعيرى ئەوی.
شاعير(d) / قوربان سەرم لە رېتانا يە.

والی / ئىستا چىت ئەوی؟.
شاعير(d) / قوربان چوارينه یە کى تازەم نۇوسىيە.

والی / دىارە پىيويستت بە پارەيە.. ئادەي برازىم چىيە.
شاعير(d) / قوربان سى رۆزە ئەم چوارينه یەم وتتووه، بەلام جەنابى بە شان و شكوتان كاتتان نەبوو گۈئى لى
بىكىن. تىايا ئەللىم

بەركەمالە، بەركەمالە. ولاتى من بەركەمالە
لە ژىرى سايى وەزىز جىڭىاي دوژمنان ناواچالە

ئەوى لەسەر تەپلى دوژمن سەما بكا
بەپىرى شەرع، خويىنى بە گشت كەس حەلە

والى / ھەفتە یە کى كە بە چوارينه یەك جواب ئەدرىتەوە.

باش بازىگان / قوربان ھەفتە چى؟ ئىستا جوابىكەي لە بازارا يە. من دويىنى پىيم گەيىشت.
شاعير(d) / (دەپەشۆكى) لەكۈى؟ كەى؟ چۈن؟

والى / مەعلوم لە مەجلىسى شەراب خواردىنەوەدا خويىندۇوتەتەوە و پىيش ئەوەي بۇ ئىمە بخويىنىتەوە
جوابىكەي و تراوە. (پۇودەكتە باش بازىگان) بەچى جوابىيان داوهتەوە؟.

باش بازىگان / قوربان بە چوارينه یەك.
والى / ئادەي بىخويىنەرەوە.

باش بازىگان / قوربان ئەگەر جەنابتان ئىزىن بەدن بۇ كاتىكى تر بخويىنىنەوە..
والى / ئىستا ئەمەوى.. ھەر ئىستا.

باش بازىگان / ئاخىر قوربان شتى خراپىيان وتتووه.
والى / ئەللىم بىخويىنەوە..

باش بازىگان / فەرمۇودەي جەنابتانە قوربان. شاعيرى دەربار ئەللى:
بەركەمالە، بەركەمالە. ولاتى من بەركەمالە

لە ژىرى سايى وەزىز جىڭىاي دوژمنان ناواچالە
ئەوى لەسەر تەپلى دوژمن سەما بكا

بەپىرى شەرع، خويىنى بە گشت كەس حەلە
ئەوانىش وەلە ميان داوهتەوە و ئەللىن:

پەشتەمالە، پەشتەمالە. شاعيرى كوشك پەشتەمالە
تېرى والى لە بىبابانى ئەقلى سووکيا، وەك شەمالە
خواستى مىللى و دەردى گەلمان ھەراج ئەكا و
لە مەزاتى خۆفروشى و خۆویستىيا، تاك دەلەلە

والى / (پۇو دەكتە س. ژەندرەمە) لە ژىرى بالى جەنابمانا مەملەكتەت ھەموو ئاسوودەيە. وانىيە؟!

س.ژهندرمه/ قوریان یهکیک له ماله و چوارینه یهک ئەنوسى. ئىمە له كوى دەستمان پىيايا ئەگا..
والى/ ئەي كەئاتە دەستى خەلکى؟. ها؟! بۇوين بە گالتەجاپى دەست و پىيوهنى دى خوشمان. شەرت بى لەمپۇ
بەدواوه. يەك كەلىمە بېسىتمەوه. يان يەكى شتىكى زىادەي كردى. ھەمووتان لىنگە و قوقۇچ ھەلئەواسم. دەي بۇ
دەرهوھ. كەسم لە دەور نەمىنى.. دەي (ھەموو دەچەمەنەوە و دەرىون) باش بازىگان تو مەرۇ ئىشم پىتە (باش
بازىگان دەمەنەتەوە)

باش بازىگان/ لە خزمەت جەناباتنان

والى/ چۆن تۈوش بۇوم بەدەست ئەم گەجەر و گوجەرەوە. پىيم بلىنى تو ئەم شتائەت لە كويۇھ بەدەست ئەگا؟
باش بازىگان/ قوریان لە ناو شارا چاوم ھەيە.

والى/ بەخوا جوانە. يەعنى جاسووسەكانى تو لە ھى دەولەت باشتى ئىش ئەكەن؟..
باش بازىگان/ قوریان حەدى ئەوەمان نىيە. بەلام ئىمەش ناچارىن ئاكىدارى حالى خۆمان بىن. لەكەن ئەوەشدا.
خۆم و ھەموو چاوه كانىشىم لە خزمەتى جەناباتنان و لە پىتەنلىق ئاسوودەيى مەملەكتايە.
والى/ مەملەكت يَا خەزنة.

باش بازىگان/ قوریان چى بى لە جەناباتنان نەيىنى بى. لە پىتەنلىق ئەمېش و ئەويش. بەلام ئەمجارەيان خەزنه یەكم
دەست كەوتۇوه و لە خزمەتى جەناباتنانى.
والى/ خەزنه چى؟! مەتكەلە؟.

باش بازىگان/ نەخىر قوریان. خۇتان چاك ئەزانىن كە خەلکى چەند چاۋچىنۇك و ناكەس بەچەن. ئى ئىستاش
خەرىكىن سەر بەرز ئەنەوە و ئەگەر زۇو بەرىبەستى نەكەين، ئەو جۆگەلانە يەك ئەگىن و ئەبن بە لافاو.
والى/ مەبەستت چىيە؟

باش بازىگان/ قوریان ئەوەى من بەتەمايم. نە بە سەرۆكى ژەندرمە ئەكىرى و نە بە وەزىز.
والى/ ئەوانە ھەر خەرىكى دىزى و جەردەيىن و سەريان ناپەرىزىتە سەر كارى دەولەت. پىيم بلىنى تو ئەتوانى چى
بىكەيت؟.

باش بازىگان/ يەكىكم دۆزىوھتەوە لەوانەي دايىك و باوکى خۇيان بە پارە ئەفروشىن. ماۋەيەكى دوور و درىزە
خەلکم دواخستۇوه و چاك لە ژىيانى شارەزام. كاتى خۆي يارىدەدەرى قازى يەكەم بۇو. نەك يارىيەددەر بەو
شىۋەيەي لە جىيى دانىشى نەخىر. بەلكو وەك دەلائى وابۇو. ئەو كاتە من خاوهەن زەۋى و زار بۇوم و ھەرچى
كارىكەمان بىكەوتايە لاي قازى، ئەو بە پارە بۇي جىبەجى ئەكىدىن.

والى/ ئىنجا گوايە ئىمە خۆمان دز و خۇپەرسەمان لە كۆشكاكەمە؟! ئەتەوى يەكىكى تىرىشى بۇ زىادەكەي؟!
باش بازىگان/ قوریان ئەميان مەسەلەيەكى كەيە. ئىستا ئەم دەرەتانى خراپە و ئەيەوى لە پىيەكى ترەوھ پارەي
دەسکەۋى. ئەيەوى تىكەلى گىرەشىۋىنەكان بى.
والى/ يەعنى گىرەشىۋىنەكانىش ئەناسىت؟!.

باش بازىگان/ قوریان ھەندىكىيان.
والى/ ئەي جەنابى ناموبارەكت بۇچى بە سەرۆكى ژەندرمە و پۆلىس نائى ئى بىانڭىن؟.

باش بازىگان/ قوریان ئەوانە مەترسىيان بۇ كۆشك نىيە. مەترسى راستى لەوانەيە كە لە ناو كۆشكان. ئەگەر ئىمە
بىتوانىن ئەوان بىخەينە ئىزىر بالّمانەوە. ئەو كاتە ئەمانەي ناو كۆشكىش ئەخەينە بەر تاقىكىردنەوە. قوریان كابرا

برسیه و به دوو پارووی تیّر و ته سه‌ل بو منالله‌کانی، هه مهو دنیا ئه فروشی. به لام ئه مانه‌ی ئیّره به هیچ تیّر نابن. جه‌نابت ئه تواني بیکه‌ی به چه‌کی دهست و ئه مانه‌ی دهوروپشتی پی بھینیت‌وه سه‌ربار.
والی / تیّنگه‌م!..

باش بازرگان / قوریان مه‌سنه‌له‌که زور ئاسانه. ئیّمه کابرا ئه خهینه ژیّر بالی خومانه‌وه و واى لی ئه که‌ین لای خه‌لکیش به جوامیّر و چاونه‌ترسی له قه‌لهم بدنه. که‌ی بوو به جئی متمانه‌ی خه‌لکی. ئه و کاته گورزی خومان ئوه‌شینین.

والی / گورز وه‌شانن يه‌عنی چی؟

باش بازرگان / قوریان خوتان ئهزانن که پوژ به پوژ باج زیاد ئه‌کا و که‌لوپه‌ل و پیویستی گران ئه‌بن. ئه مه بیچکه له سه‌رانه و به‌رتیل و داپل‌وسین و خه‌لک ترساندن..
والی / وک تو باسی ئه‌که‌ی ئیّمه چه‌ته‌ین.

باش بازرگان / قوریان قه‌د حه‌دی ئوه‌دم نیبیه ناما قوولی وابکه‌م. به لام له پشت جه‌نابتانه‌وه هه مهو شتیّک ئه‌کری.
والی / يه‌عنی من له گوئی گادا نوستووم.

باش بازرگان / قوریان دیواریکی پولا‌یینیان له نیوان ئیّوه و گه‌لا دروست کرد و دزی و چه‌په‌لی خویانیان له پاّلا حه‌شارداوه. ئه‌گه‌ر ئیّمه بتوانین ئه دیواره بروخینین. ئه‌وه ئه تواني ئه مانیش به کلاوبگرین.
والی / ئیّستا چی بکه‌ین باشه و تو ئه‌ته‌وه چی بلّی؟

باش بازرگان / چی بی له جه‌نابتان نهیّنی بی. گیّرەشیوینه‌کان خه‌لکیکی زور دهوری گرتونون و پوژ له دواى پوژ په‌ره ئه‌سین و به‌هیزتر ئه‌بن. له به‌رئوه ئه‌گه‌ر ئیّمه دهست بکیشینه ناویان و له سپوپریان تئی بکه‌ین و په‌گ و پیشەیان ده‌هیّن چاکتره له‌وه‌ی تاک و ته‌رایان لی بخهینه زیندان و هیچمان دهستگیر نه‌بی. ئینجا ئه و زه‌ینه‌لەش به مه‌به‌ستی ئه‌وه‌ی شتیّکی دهستگیر بی دهستی له‌گه‌ل تیکه‌ل کردوون. من ئه‌لیم ئه و بخهینه ژیّر بالی خومانه‌وه و هانی بدھین و یارمه‌تی بدنه له دلّی خه‌لکا جیگیر بی، ئه و کاته گورزی خومان ئوه‌شینین.
والی / ئه‌وه‌ی تو ئه‌یلّی وک هه‌قاچیه‌ی میش وایه.

باش بازرگان / (به ته‌واوی لی ده‌چیت‌هه پیشنه‌وه) قوریان من ئه‌لیم....
-تاریکی -

-خانی مهیدان-

(زه‌ینه‌ل، موراد، شاعیر، مام ئه‌حمدہ، ئه‌مین)
مام ئه‌حمدہ / دهرویش ئیّستا وه‌ختیتی.

شاعیر / وه‌ختی چی؟ له‌وه ئه‌چی نهیّنییه‌کتان له ژیّر سه‌رابی.

موراد / بله‌ی .. بله‌ی .. نهیّنییه‌ک وک بومه‌له‌ر زه ئه مانه‌هه‌ژیّنی. جاری بزانین زه‌ینه‌ل هیچی هه‌یه بیلّی.

زه‌ینه‌ل / (هه‌ست ده‌کا شتیّک له ئارادایه) من زورم هه‌یه بیلّیم، په‌نگه ئه‌گه‌ر بیگیپمه‌وه برووا به من، یان به گوئی خوتان نه‌کن.

موراد / با، با، چاک برووا ئه‌که‌ین. بلّی بزانین چیت لایه.

زه‌ینه‌ل / دهرویش موراد ئه‌زانی باش بازرگان کی‌یه؟

موراد / ناء

زهينهـل/ فهوزى حاميد بـك

موراد/ نـايناسـم

زهـينـهـل/ كـاتـى قـازـى يـهـكـم بـوـوى حـوكـمـيـكـى قـورـسـتـدـا بـهـسـهـرـيا

مورـاد/ من حـوكـمـ بـهـسـهـرـ زـورـ كـهـسـا دـاوـهـ

زـهـينـهـل/ ئـهـويـشـ يـهـكـيـكـهـ لـهـواـنـهـ وـ ئـيـسـتـاشـ ئـهـوهـيـهـ كـهـ ئـهـيـيـنـىـ .ـ لـهـسـهـرـ خـهـزـنـهـىـ زـيـرـ دـانـيـشـتـوـوـهـ.

مورـاد/ مـهـعـلوـوـمـهـ ئـهـمـرـقـ بـرـقـ خـوـپـهـرـسـتـ وـ نـاـپـيـاـوـهـ .ـ بـهـلـامـ تـوـ ئـهـمـانـهـتـ چـونـ زـانـىـ؟ـ

زـهـينـهـل/ دـوـيـنـىـ باـشـ باـزـرـگـانـ هـاـتـ بـوـ لـامـ،ـ بـوـ مـالـهـوـهـ .ـ لـهـوـهـ ئـهـچـىـ زـورـ لـهـ بـارـهـىـ ژـيـانـمـهـوـ بـزاـنـىـ وـ ماـوـهـيـهـكـىـ چـاكـ .ـ بـئـىـ بـهـ دـوـاـمـهـوـ بـيـتـ .ـ

شـاعـيرـ/ چـىـ لـيـتـ ئـهـوـىـ؟ـ

زـهـينـهـل/ باـشـ باـزـرـگـانـ زـورـ لـهـ كـوشـكـهـوـ نـزـيـكـهـ وـ يـهـكـمـ هـاـوـرـىـيـ والـيـهـ .ـ

شـاعـيرـ/ مـهـعـلوـوـمـهـ جـىـيـ سـهـگـ قـهـسـابـخـانـهـيـهـ .ـ

زـهـينـهـل/ ئـهـيـهـوـىـ جـاسـوـوـسـىـ بـوـ بـكـمـ بـهـسـهـرـ ئـيـوـهـوـهـ .ـ

ئـهـمـيـنـ / جـاسـوـوـسـىـ؟ـ ئـهـىـ قـورـ بـهـ سـهـرـماـنـ .ـ يـهـعنـىـ يـهـكـ بـهـ يـهـكـمانـ ئـهـنـاسـىـ .ـ

مامـ ئـهـحـمـهـ / منـ هـهـرـ دـلـنـيـاـبـوـومـ تـوـ قـورـماـنـ بـوـ ئـهـگـرـيـتـهـوـهـ .ـ

شـاعـيرـ/ دـهـروـيـشـ مـورـادـ خـوـشـ بـىـ،ـ هـهـمـوـمـانـ لـهـ زـيـنـدـاـنـاـ ئـهـزـيـيـنـ .ـ

مورـادـ / ئـهـرـىـ دـهـ فـرـسـهـتـىـ بـهـنـ باـ قـسـهـكـهـىـ تـهـواـوـكـ .ـ

زـهـينـهـل/ بـرـايـانـ بـوـ تـرـسـتـانـ لـيـ نـيـشـتـوـوـهـ .ـ ئـهـوـ كـهـسـتـانـ نـاـنـاسـىـ .ـ هـهـوـهـنـدـهـ ئـهـزـانـىـ كـهـ منـ پـهـيـوـهـنـديـمـ پـيـتـانـهـوـهـ .ـ هـهـيـهـ وـ ئـهـيـهـوـىـ ئـيـوـهـىـ پـىـ بـفـرـقـشـ .ـ

مورـادـ / ئـهـىـ تـوـ چـيـتـ پـىـ وـتـ؟ـ .ـ

زـهـينـهـل/ بـهـرـاستـىـ منـ كـهـ چـاـوـمـ پـىـيـ كـهـوتـ وـ نـاسـيـمـهـوـهـ،ـ وـيـسـتـمـ سـهـرـىـ بـهـ قـيـيمـهـكـيـشـ بـكـمـ بـهـ دـوـوـكـهـرـتـهـوـهـ .ـ

چـونـكـهـ ئـهـوـ پـوـزـهـ پـهـشـانـهـ بـيـرـهـيـنـامـهـوـهـ كـهـ هـهـرـزـهـكـارـ وـ بـىـ ئـهـقـلـ بـوـومـ،ـ ئـهـوـ پـوـزـانـهـىـ لـاـيـهـنـگـيـرـىـ دـهـولـهـمـهـنـدـ وـ

خـوانـهـنـاسـهـكـانـ بـوـومـ .ـ

مورـادـ / ئـهـىـ ئـاـخـرىـ؟ـ

زـهـينـهـل/ دـانـمـ بـهـخـوـمـاـ گـرـتـ وـ وـتـ بـزاـنـمـ چـىـ ئـهـوـىـ .ـ سـهـيـرـ كـرـدـ هـهـمـوـ شـتـىـ لـهـبـارـهـمـهـوـهـ ئـهـزـانـىـ،ـ ئـهـوـهـنـدـهـىـ تـرـ

شـيـتـكـيـرـ بـوـومـ .ـ خـوـيـنـىـ نـاـوـ دـهـمـارـهـكـانـ لـاـفـاوـيـانـ بـهـرـپـاـكـرـدـ وـ دـلـمـ وـدـكـ ئـاـشـهـمـهـكـيـنـهـ گـرـمـهـىـ ئـهـهـاتـ .ـ وـيـسـتـمـ پـشتـ

مـلـىـ بـگـرـمـ وـ بـهـ شـهـقـ بـيـكـهـمـ ئـهـوـ دـيـوـ دـهـرـگـاـ .ـ بـهـلـامـ عـيـبـرـهـتـىـ خـيـزـانـمـ فـرـيـامـ كـهـوتـ وـ هـوـشـىـ هـيـنـنـاـيـهـوـهـ بـهـرـمـ .ـ

مورـادـ / يـهـعنـىـ خـاوـىـ كـرـدـيـتـهـوـهـ؟ـ

زـهـينـهـل/ وـتـيـ مـادـهـمـ هـهـمـوـ شـتـىـكـ لـهـ بـارـهـمـهـوـهـ ئـهـزـانـىـ،ـ چـاـكـتـرـ وـايـهـ پـيـشـ ئـهـوهـىـ دـهـسـتـ بـهـ پـوـوـيـهـوـهـ بـنـيـمـ پـرسـ بـهـ

ئـيـوـهـ بـكـمـ .ـ بـزاـنـمـ ئـيـوـهـ چـىـ ئـهـلـيـنـ .ـ

شـاعـيرـ/ دـوـيـنـىـ جـاسـوـوـسـىـتـ بـوـ ئـهـكـرـدـيـنـ لـايـ چـهـتـهـ وـ پـيـگـرـ وـ ئـهـمـرـقـ بـهـتـهـوـىـ جـاسـوـوـسـىـ بـهـسـهـرـ خـوـمـانـهـوـهـ .ـ بـكـهـيـتـ بـوـ كـوـشكـ .ـ

ئـهـمـيـنـ / ئـهـوـهـنـدـهـشـ چـاـوـ قـاـيـمـىـ بـوـ خـوـمـانـىـ باـسـ ئـهـكـهـيـتـ .ـ

مامـ ئـهـحـمـهـ / كـهـواـتـهـ هـهـوـالـهـكـهـ پـاـسـتـ بـوـوـ،ـ دـهـروـيـشـ .ـ

مورـادـ / فـرـسـهـتـىـ بـهـنـ باـ قـسـهـكـهـىـ تـهـواـوـكـ .ـ

زهینه‌ل/ دهرویش. ئیستاش هەر قازیه عادیله‌کەی جارانی. تا گوئی لە تاوانبار نەگریت حۆكمى بەسەرا نادھیت.
مام ئەحمدە/ ئەوهەتا بە دەمی خوت. خوت بە تاوانبار ناو ئەبەيت.

زهینه‌ل/ من هیچ وەلامی باش بازرگانم نەداوەتەوە. ئەوی من ئەمەوی بیلیم ئەوهەیه: باش بازرگان بەكاربھینین بو
ئەوهى بگەينە كۆشك. ئەو کاتە هەموو هەوالەكانى كۆشكمان پى ئەگا.

شاعير/ يەعنى تو ئەوهەنە باش بازرگان بە گەمزە و نەزان ئەزانى. هەوالى كۆشكت پى بگەيەنى و توش
بىگەيەنى بە ئىمە؟!

زهینه‌ل/ نەء. بەلام منىش ئەوهەنە كېل نىم هەوالى خۆمان بەو بگەيەنم.
موراد/ تو لەسەرخو راي خۆتمان بو دەربىرە و بىانىن بپىارى چىت داوه.

زهینه‌ل/ بپىارى چى دهرویش؟ بۇچى من بە تەنیام تا بپىار بىدەم؟ من تا ئىيە بپىار نەدەن و راى نەبن يەك
ھەنگا و نانىم. من ئەلیم ئەگەر بتوانىن بە هوئى باش بازرگانەوە دەستمان بکاتە كۆشك. ئەتوانىن خۆمان لە شەرى
سەرۆكى پۆلىس و زەندرەم بپارىزىن. ئەلیم ئەگەر ورده هەوالى بى بايەخى خۆمانى پى بگەيەنم و لە راستى
خۆمان چەواشەيان بکەم. ئەوە ئەتوانىن زیاتر بچىنە ناو جەماوەرەوە و چاكتىر و بەبى ترس خۆمان پتەو بکەين.
ئەمین/ وەللاھى قىسەكانت بەجىن.

شاعير/ كاك ئەمین پەلە مەكە، بىانىن ئەيەوى چى بلى. (رۇودەكاتە زهینه‌ل) ئەى باشه كى ئەلى ئەو كارە بە
پىچەوانەوە ناكەيت؟.

زهینه‌ل/ مەبەستت چىيە؟
شاعير/ هەوالى تەواوى ئىمە بەوان بگەيەنى و ورده هەوالى بى بايەخى ئەوان بە ئىمە بلىيى.

موراد/ مەرج نىيە تو. رەنگ باش بازرگان هەوالى كۆشك لىنگەقۇوچ پى بگەيەنى و ئىمە پى چەواشەكا..

زهینه‌ل/ باوەرناكەم هىچ شتى ئىمە چەواشە بكا. چونكە بەردەوام ئەبىن لە كارى خۆمان. ئەوهى من لە قىسەكانى
باش بازرگان تىگەيىشتىم، تا ئىستا نەيانزانىيە كە ئىمە عەمارەكەمان بپىوە. يەعنى ئىمە ئەتوانىن كارى خۆمان
ئەنجام بدهىن و بە هوئى منىشەوە لە راستيان چەواشە بکەين. ئەمە لە لايەك، لە لايەكى ترەوە وەك باسى كرد
والى تەنگەتاو بۇوە و كۆشك باوەپى بە سەرۆكى پۆلىس و جەندرەم و وزىر نەماوە و ترسى شالاۋى
جەماوەريان لى نىشتۇوە. هەر لەبەر ئەوهەش هانايان بو ئىمە هيىناوە. پاش ئەوهەش ئىمە هيىچمان لە كىيس ناچى
ئەگەر ئەم پىيەش تاقى بکەينەوە. لە لايەكەوە خۆمانى پى ئەپارىزىن و لە لايەكى ترىشەوە زیاتر ئەچىنە ناو
جەماوەر و بارى گونجاوترمان بو ئەپەخسى كە گورزى خۆمان بوهشىنин. ئىتىر ئىيەش بپىارى چى بدهن، من وا
ئەكەم.

-تاريکى-

-مالى زهینه‌ل-
(عىبرەت و زهینه‌ل)

عىبرەت/ هەتىوھ كەللەزلم چۆن توانىت پازيان بکەي؟

زهینه‌ل/ ئەزانم كوييان ئىشى. لە ترسى ئىيانى خۆيان پازى بۇون.

عىبرەت/ ئەزانى چاكت كرد كە پىت وتن؟.

زهینه‌ل/ ئىستا بى ترس ئەتوانم لەگەل ئەمانىش بىم و لەگەل ئەوانىش.

عیبرهت / لهگه‌ل گورگ شایی و لهگه‌ل مهربیش شین ئەکەی.

زهینه‌ل / وەللا عیبرهت فىرى قسە بىوپىت. بە شەرەقم ئەبى بە ئافرهتىك دۇستىش بەغىلىت پى بەرى.

عیبرهت / يەشتا بىمىلا ئەوى وەرت گرتۇوه مىنالە كانىشى پى پۇشته نابىيتكەوە.

زهینه‌ل / ئافرهت بىيجىكە لە پارەيە شۇوتىيەكەشى بە (د)قات لى كىرىمەوە. ئىنجا ئەو ئىشانەش وەختى ئەوى وەخت. ئەوهندە وەرئەگرین نە سەرى هەبى و نەحساب.

عیبرهت / بەخوا ئەترسم بەم ھېتو ھووته خۆت بەدى بە دارىكَا و ھەشت بۇ ئىيمەش بىگرىتەوە.

زهینه‌ل / كچى ئەقلت بى ئافرهت. ئەوى لەگه‌ل كۆشكە لەو ئەترسى لە پەنايەكەوە خەلکى زەفەرى پى بەرن. ئەوى لەگه‌ل مىللەتىشە ترسى گۈزى كۆشك خەوى لە چاو بىريو. بەلام ئىيمە لەسەر دوو پەت يارىي ئەكەين. ئەميان بە هي خۆيىمان ئەزانى و ئەويان بە هي خۆى.

عیبرهت / ئەى ناترسى ئەميان بە هي ئەوت بىزانى و ئەويان بە هي ئەم؟

زهینه‌ل / كچى نەگبەت. من ھەموو شتىكەم ئامادە كردووھ و لەگه‌ل باش بازركان لەسەر ھەموو شتىكەپىكەكتۇوپىن. لەمۇق بە دواوە ئەبى بە پالھوانى مىللەت و دواپۇزىش تەنيا بۇ ئىيمەيە.

عیبرهت / ئەى قور بەسەر ئەو مىللەتى تۆ ئەبى بە پالھوانى.

زهینه‌ل / ئەى بۇ ئالىنى خۆشى بە حالى ئەو مىللەتى من پالھوانى بەم؟

عیبرهت / بەرز مەفرە. پىشىنان وتۇويانە ئەوى بەرز بىرى، نزم ئەنيشىتەوە. خۆت مەكە بە فس فس پالھوان.

زهینه‌ل / ئەى نەفرەت لەو و تووپىيە ھەر پىاپىكى مەزن، ئافرەتى پالپىشتىتى.

عیبرهت / يەعنى تۆ مەزنىت؟

زهینه‌ل / كچى رېشىن تۆ ئەبى پىشتم بىگرى. تا خۆمان بىگەيەنин بە پالھوپايدە.

عیبرهت / پىاوهكە تۆ سى مناڭتى پى تىير ناكىرى. چجاي ولايەتىك.

زهینه‌ل / تۆ لىيم پاوهستە. بىانە قسەكەي موراد ناھىئىمەدى؟! ئەبى پىاپىكى گەورەم لى دەرچى.

(زۇر بە توندى لە دەرگا دەدرى)

عیبرهت / يالالا خىربى خوايدە.

زهینه‌ل / بىرۇ بىانە كىيە؟. ھەى ترسىنۇك ئەمۇ ئاگرىك خۆش ئەبى، تەنيا ئىيمە ناسۇوتىنى.

(عیبرهت دەچى دەرگا دەكانەتە و ئەمين بە شەلەۋاوى و بە پەله خۆى دەكا بە ژۇورا)

ئەمين / زهینه‌ل ھەموو دنیا خەرۇشاوه.

زهینه‌ل / بۇ چىبۇوه كاڭ ئەمين؟

ئەمين / پەشىگىرىكە ئەپەپى دىيار نەبى. نىوهى خەلکيان ئاخنۇوهتە زىندان. لە ژيانما ئەوهندەم پۆلىس و ژەندرەم لە شارا نەديوە. تا زۇوه خۆت بشارەوە. ئىيمە بەردەست بىكەيىن بى ئارەق دەرناچىن.

زهینه‌ل / كاڭ ئەمين تۆزى لەسەرخۆبە. براكەم ئىيمە كە بەو كارانە ھەلساۋىن، ئەم بۇزەشمان لەبەرچاو بۇوه.

ئىستا چۆن ئەكىرى لە شىكستى مىللەتتا ئىيمە پېشىيان تى بىكەين؟!

عیبرهت / ئەى مائىم وىران. قور كرا بە سەرمانا. سەر بۇ كوى بەرىن. زهینه‌ل نەموت كە لافاوهات ھەمووی لەگه‌ل خۆى پائەدا.

زهینه‌ل / وسبە چەتىي، دەمت داخە. كاڭ ئەمين من بىريارم داوه تا دوانەفەس بۇ ئەم مىللەتە تىكۈشم و بەرگرى لە مىللەت و خواتى مىللەت بىكەم.

ئەمین/ براکەم ئىستا وەختى بەرگرى نىيە. ئىستا وەختى خۇ حەشاردانە. بە ھەر حال ئىمە لە گۈنچەكەي پشت سەرقەبران لاي شاعيرى شار خۇمان شاردۇوه تەوه.

زەينەل/ دەرويىش مورادىش؟!

ئەمین/ نەء. ئەو دەفى گرتۇوە بەدەستەوە و كۆلان بە كۆلان شىعىر ئەخويىتىتەوە و گۇرانى ئەلى.

زەينەل/ باشە براکەم باشە تو بىرۇ. منىش بىزانم پىشكەيەك بۇ خۇم ئەدۆزمەوە.

(ئەمین مالئاوايى دەكا و بە پېرتاۋ دەردەچى)

عىبرەت/ نەمۇت خوت تۇوشى كۆبەندىيەك ئەكەي؟.

زەينەل/ كچى ئەقلت بى ئەوه پىلانى خۇمانە. منىش ئەگىرىم بۇ ئەوهى كەس گومانم لى نەكا.

عىبرەت/ ئەي ئەوانى تى؟

زەينەل/ جىكاي ئەوان ئاشكرا ناكەم. با وەكۇ مشك بچنە كونەوە لە ترسى خۇيان نەتوانن سەر ھەلبىن.

عىبرەت/ ئەي ئەو دەرويىش مورادە؟

زەينەل/ رەنگە ئىستا لە زىندان تۈند كرابى.

عىبرەت/ ئاخىر خوا بتىڭرى ئەوانە مەتمانەيان پى كىرىدى.. چۈن ئاوا بە ئاسانى ئەيانفرۇشى بەو سەگ و گورگەي ئىيمەش سالەھاى سالە بەدەستىيانەوە نەنالىيىن.

زەينەل/ ئەوانە ئۆ باسىيان ئەكەي ئەوهندە لام بە نرخن كە نەتوانم بە ھەرزان بىانفرۇشم. ئاخىر بى ئەقل پىيم نالىيى كاتى بى شىيۇ سەرمان نەنالىيەوە كى ئەيىوت فەرمۇو ئەوه نانى؟. ھەركەسە و بۇ فرۇشتىن نەخىيىكى ھەيە. بەلام كەس نىيە لە دەنیا نەفرۇشى و نەفرۇشرى.

عىبرەت/ ئەوه ئەو گەلەيىانە لە باش بازىگانى ھاۋپىت بىكە. چونكە ئەوانى تىريش وەك ئىمە بى شىيۇ سەريان ئەنالىيەوە و ئەو ئەبۇو لات لى بىكەتەوە، نەك ئەمان.

زەينەل/ خوا ئەقل بىدا بە ئەولادت. كچى مردووت مرى من ھەرچىيەك ئەكەم لەبەر خاترى ئەمانە. لەگەل ئەوهشدا خەمت نەبى ناھىيەم ھىچىيان بەسەربى.

-تارىكى -

-زىندان -

(موراد بە تەنبا لە ژۇورىيەكى زىندانە و ماندوویەتى پىيەدەيارە)

موراد/ (لەبەرخۇيەوە) ئەم دەردە كوشىنده يە چىيە. تا لە جەنگ و داگىركرىدان مىللەت بە كوشت ئەدەن. كە ئاھىيىشيان پىيا هاتەوە خۇيان ئەكەونە قېركەن و ناھىيەن كەس ئىسراھەت بىكا. ئاي زەينەلى داماو ئەبى ئىستا لەچ وەزىعىكى بىت. ھەر ئەوهندە بەرگە بىگرىت و ناوى كەس نەلىنى، ئىتىر ئەبى بە رەمىزى توانا و لىيھاتووپى.

زەينەل/ (دەنگى لە دوورەوە دىي و، ورده ورده نزىك دەبىتەوە، دەنگى هيلاكى و ئازارى پىيەدەيارە) پۇزىيەك دىي مىللەت ھەقى ھەموومانلىقانلى ئەسىنلىقانلى. قورپەسەرتان لە دەدەست لافاوى پقى ئەم گەله بۇ كۆي ئەچن. (موراد گۈن قولاغ بۇوە) بىرىز زۇردار. (لەگەل قىسەكانى زەينەلدا، موراد چاوهپوانە بىگاتە ژۇورى) دەرگاى ژۇورى بەندىخانە دەكىرىتەوە و، زەينەل بە دەدەست دوو ژەندرەمەوەيە و بە كېشى دەكەن بۇ ژۇورەوە و فېرىي دەدەن. موراد بەرھۇرۇوی دەچى دەدەست دەخاتە ناو دەستى. دەرگاکە دادەخرىتەوە.

موراد/ زۇريان لىيداى؟

زهینه‌ل/ قامچی و فلاقهی نوردار، زیاتر هانمان ئهدهن بۇ تىكۈشان.
موراد/ تۆزى لەسەرخوبىه زهینه‌ل. ئەم قسانە كاريان تى ناكا. بەراستى لە قولايى دىلمەوه داواى بەخشىنتلى
ئەكم، كە هەر دوودىل بۇوم لىت و كەمىك گومانم لە دىلسۈزىت ئەكرد.
زهینه‌ل/ (ھېشتا خۆي هىلاك نىشان دەدا) دەرويىش ئىستا وەختى ئەم قسانە نىيە. من ئەبى داواى لىبۈوردن لە
ئىيۇه بکەم. كە بېيارتاڭدا دەست لەگەل باش بازركان تىكەل بکەم و، نەمتوانى خواستەكتان بەجى بھىنم.
موراد/ يەعنى لەگەلى پېنك نەكەوتى؟!
زهینه‌ل/ يەعنى خۆت وەزعەكە نابىنى؟ ئەمە هەمووى دارى ئەوانە بە رۆحمانەوه. چۆن ئەتوانم دەست بخەمە
دەستىكەوه لە خويىنى مىللەتا نوقمه. ئەگەرچى بە فيلىش بى.
موراد/ بۇيە تۆشيان زىندان كرد؟
زهینه‌ل/ باش بازركان خۆي سەرپەرشتى ئازاردانمى ئەكرد.
(لە پې دەركا دەكىرىتەوه و دوو ژەندرەم قۆلى موراد دەگىن)
ژەندرەم/ ئىنجا نۆرەي جەنابتە. خوا باكا توش وەك ھاۋىرېكەت كەلەرەق نەبى و هىلاكمان نەكەيت. (دەبىن)
پاش ماوهىكى كەم باش بازركان دىيىتە ژۇورەوه و زهينهلىش قىيت دەبىتەوه و پىيوهى دىارە كە لىيى نەدراوه)
باش بازركان/ ها. ئىستا وەزىعت لە چىيايە?
زهینه‌ل/ باشم. لە سايىھى سەرى ئىيۇهوه زۆر چاكم. پىيانەكتەمان بە تەواوى سەرى گرتۇوه و هەر ئەوه ماوه ئازاد
بىكىن.
باش بازركان/ مورادىش؟
زهینه‌ل/ ئىي ئەگەر ئەو بەرنەبى، چۆن خەلکى باوەر بە من ئەكەن؟
باش بازركان/ زهینه‌ل نەكەي لەسەر دوو پەت يارى بکەي؟
زهینه‌ل/ لە پىيناوى چىا؟ لاي ئەوان چىم دەست ئەكەوى؟ هەزار دروشىم يەكى لە منالەكانم تىر ناكەن. پاشان
ئەگەر وابى چۆن ئەتوانم لە ناوابيان بمىيىنەوه دواى ئەم هەموو بکۈز و بېرەي ئىيۇه.
باش بازركان/ كەي ئەتكەۋى بەربىن؟
زهینه‌ل/ بەربۇون نا. چونكە گرتىنى ئەو هەموو خەلکە و بەربۇونى ئېيمە زۆر بى مەعنى ئەبى..
باش بازركان/ ئىي چى بکەين؟
زهینه‌ل/ پىلانىيکى وا دانىيىن من و موراد بتوانىن خۆمان دەرباز كەين و راکەين. ئەو كاتە ئەويىش ناوىيىرى خى
دەرخا و خۆم هەموو شت ئەگرمە دەست.
باش بازركان/ تۆ بەلائى بەلائى. سبەي ئەتانتىنيرىن بۇ بەندىخانەيەكى تر و لە پېڭا قوتار بن.
زهینه‌ل/ دە ئىستا خواردىنىكى تىر و تەسەلم بۇ بنىرە. چونكە كە موراد هاتەوه ناتوانىن ھىچ بخۇين و تا
سبەيىنىش لە برسا ئەمزم.
باش بازركان/ ئى؟ چى ترىيش؟
زهینه‌ل/ وەك پىيەم وتنى، نەكەي خۆت پەيوهندىم پىيۇه بکەي. با يەكىيکى تر لە بەيتا بى.
-تارىكى -

-سەرپەرى-

(لارییه‌کی ناوشاره- موراد و زهینه‌ل پیکه‌وون. هردووکیان ماندووییان پیوه دیاره و دهشلهن)
موراد/ زهینه‌ل، راکردنهان یهعنی باوهر نهبوونمان به مسنه له رهواکه‌مان.
زهینه‌ل/ ئیمیه سه‌لاماندما که دوزمن قهت ناتوانی زهفه‌مان پی به‌رئی. ئیستاش میله‌ت پیویستی به ئیمیه‌یه
له‌گه‌لیا بین نهک له زیندان.

موراد/ من به‌رئی پیم ئه‌وهنده هله‌لناوساوه هیزی رویشتتم نییه.
زهینه‌ل/ دهرویش. من له تۆ زیاتر فهلاقه کراوم. به‌لام ئیستا کاتی هه‌وانه‌وه نییه.. که‌سوکاری گیراوه‌کان
به‌ردده‌ام بژاونته کوچه و کولانان. ئه‌بئی یه‌کئ لە ئیمیه سه‌په‌رشتیان بکا و ئاگری شورش خوش کا. تۆ بېرۇ
گونجه‌کەی پشت گۇرسستان و كەمنى بجھه‌ویره‌وه. به‌لام يه‌کئ بنیره به شوین مال و مثالكەما چونکه جەندرمە
هه‌راسانیان ئەکەن. منیش ئەگەر نه‌گیرام و نه‌کوژرام ئەوه ئیواره دیم بۇ لاتان.
(زهینه‌ل به شەله شەل دەروا و، موراد له جىئى خۇي حەپسماوه)
-تاريکى-

-گونجه‌کەی شاعير-

(شاعير، مام ئەحمدە، موراد و ئەمین دۆش داماون)
موراد/ هەرگىز لە خەيالما نەبۇوه رۆزى لە بۇزان زهینه‌ل بەو پاله‌وانیه ببىنم. ئەو هەموو داركارى و فهلاقه‌یه
زیاتر دروشميان پی بەرز ئەکرده‌وه و وەك پۇلا بەرەو پروويان ئەوه‌ستايەوه.

مام ئەحمدە/ ئیمەش وەك مشك خزاوینه‌ته کونه‌وه و لە ترسى گیانى خۆمان هەموو دنيامان بىر چووه‌تەوه.
شاعير/ ئیمە وەك زهینه‌ل نىن. گىتن و كوشتنى ئیمە گەورەترين زيان بە گەل و نىشتىمان ئەگەيەنى. ئیمە‌ومانان
شىعىر و دروشم ئەنۇسىن و پىلان دائئنېيىن و خەلکى وەك زهینه‌لىش بلاۋيان ئەكەنه‌وه و بە ئەنجامى ئەگەيەنن.
موراد/ خۇ ئەبى تۆي شاعيرىش هەلۇيىستىكەت هەبى لەگەل شىعىرەكانىت بگونجى.

شاعير/ ئەگەر من تىيا بچم ئىتر كى شىعىر ئەنۇسى؟
موراد/ بۇ تۆ وائەزانتى تەنبا شاعيرىت لە شار؟. تۆ تەنبا لەم گونجه‌دا تەنبا شاعيرىت. ئەگىنا ار پېرە له شاعير
و شاعيرى بەرگرىش.

شاعير/ تۆ ئەتەۋى لە نرخى داهىنام كەم بکەيتەوه. ئەگىنا چۆن فرقى من و زهینه‌ل نییه.
موراد/ من قهت نامەۋى لە نرخى شىعىرەكانىت كەم بکەمه‌وه. تەنبا ئەوه‌ندەم ئەۋى خۆشت لە رادەي شىعىرەكانىتا
بىيت. شىعىرەكانىت ئاڭرىيان لى ئەبارى و خۆشت....
شاعير/ ئى، خۆم چى؟

(سى جار لە دەركا دەدرى. هەر جارەدى دوو جارى تاك تاك و دوو جار بە سەرىيەكەوه، بەو شىووه‌يە دەزانى
يەكىك لە خۆيانە. ئەمین دەركاکە دەكتەوه و شىيت خۆى دەكا بە ژۇورا).

شىيت/ هەموو دنيا خرۇشاوه و ئىيەش لىزە دانىشتۇون.
مام ئەحمدە/ چى بۇوه؟
شىيت/ زهینه‌ل كەوتۇوه‌تە پىش كەسوکارى گیراوه‌کان و داواى بەربۇونيان ئەکەن.
موراد/ ئەمە كەى؟

شیت/ بهردەمی بەندیخانە بووه بە بورکان و تەقیوەتەوە. ئەلیٽی بۇزى حەشرە. كۆشكى واليان هىنناوەتە لەرzin.

موراد/ ئىستا نەئەبوو ئىيمەشيان لەگەل بىن؟.

شاعير/ كى بىزى لى گرتۇوى. توش بە شەلەشەل دوايان كەوە.

مام ئەحەمەد/ توش لەم گونجە تارىكەوە شىعىرى درەشاوەمان بۇ بنووسە.

موراد/ كورپىنە من ئەبۇمۇم. كى دىت لەكەلم با بىت. ئەوي ناشىيت با شىعىرى بنووسى.

(دەپوا. يەك يەك ئەوانى ئەوانى ترىيش بەدوايدا دەپون. دوايەمین كەسيش شاعيرە، دوودلە لەوهى بچى. يان نەء).

-تاريکى-

-دىسانەوه لە خانى مەيدان-

شاعير/ من تىنالىكەم. زەينەل دويىنى هاتە ناومان، ئەمەر چۈن ئەبىن بە نويىنەرى مىللەت لاي والى.

زەينەل/ خوت چاك ئەزانىت كە من خۆم خۆم ھەلنى بىزاردۇوە. خەلکى ھەليان بىزاردۇوە. ئىستاش ئەگەر ئىيۇه پازى نەبن ناچم. چونكە ھەممو كۆشكى والى و سولتانىش ناگۇرمەوە بە يەك دېر لە شىعەكانى تو، كە ناگىرى شۇرۇشيان خوش ئەكرد و ترسىيان لە دلى خەلکا زىنده بەچال ئەكرد.

شاعير/ (لە ھەلۋىستى خۆى شەرم دەيگىرى) ببۇرە من مەبەستم ھىچ نىيە. ھەمومان ئەزانىن كە تو شىرىئاسايى بەرگرىت كردووه و پاش راکىرنىشت لە جىاتى ئەوهى خوت بشارىتەوە. خۇپىشاندان دروست كردووه.

زەينەل/ سوپاست ئەكەم، من لە چاۋ ئىيۇدا ھىچ نەكىردووه. من پىش ئەوهى ئىيۇ بىناسى سەرلى شىيواو بۇوم و لە فشه و درۇز زىياتر ھىچ نەئەزانى. ئىيۇ ئاگىرى شۇرۇش و جوامىرىتىان لە دلما كردووه و بەو ماوه كەمەى لەگەلتانا بۇوم پىزى خەستىنىشان كردم و لە ھەلەشەبىي پىزگارتان كردم. ئەگەر شتىكىشىم كردىبى ئەوه دلۋىپىكە لە دەرياي تىكۈشانى سالەھاى سالى ئىيۇ. ئەم پۇزەش كە كۆشكى ناچار كردووه سەرداھەۋىنى بۇ جەماوەر و لەگەلمانا بىدوى لە ئەنجامى تىكۈشانى دوور و درېزى ئىيۇدە.

موراد/ زەينەل. پىيوىست بەو خۆ بە كەم گرتەنە ناكا. تو مىللەت ھەلېبىزاردۇویت و ئىيمە سەر نەوين لە ئاستى بېيارى مىللەتا. ئەو جوامىرىبەي توش لەم ماوه كورتە دلسۇزى و ئازايىتى سەلماند. لەبەرئەوە ئەگەر ئىيمەش ھەلبىزىرىن، لە تو چاونەترسەر و تىكۈشەرترمان دەست ناكەۋى.

زەينەل/ يىرته كاتى خۆى ئەتتەت -ئەوي ھىچى نېبى لە ھىچ ناترسى-؟! منىش ھىچم نىيە لىنى بىرسەم و لەكىسىم بچى.

مام ئەحەمەد/ من ئەلیم واز لەو قسانە بىننىن و لەسەر ئەوه پىك بکەۋىن. بىزانىن داواكارىيەكىنمان لە كۆشك چى بى. ئەمین/ بەربۇونى ھەممو گىراوەكان.

مام ئەحەمەد/ وايە، وايە.

شاعير/ نابى كەس لە زىندا ئەمەنلىنى.

زەينەل/ ئەوي ئىيۇ ئەيلەن داواكارى نىيە.

مام ئەحەمەد/ چۈن؟

زهينهـل / ئـگـر هـمـو گـيرـاوـهـ كـانـيـش ئـازـاد بـكـرـيـن وـهـكـ هـفـتـهـيـهـكـ لـهـمـهـوـپـيـشـيـ لـيـ دـيـتـهـوـ، ئـهـوـ كـاتـهـيـ كـهـ نـگـيرـابـوـونـ. چـونـكـهـ خـوـيـانـ گـرـتـوـوـيـانـ وـ خـوـشـيـانـ بـهـرـيـانـ ئـهـدـهـنـ وـ هـرـكـاتـيـكـيـشـ بـيـانـهـوـئـ ئـهـيـانـگـرـنـهـوـ.

شـيـتـ / ئـافـهـرـينـ.

زـهـينـهـلـ / ئـبـيـ ئـهـوـانـهـيـ ئـازـارـيـ مـيـللـهـتـيـانـ دـاـوـهـ سـزاـ بـدـرـيـنـ.

مـورـادـ / زـورـ رـاسـتـهـ.

زـهـينـهـلـ / ئـبـيـ خـلـكـيـ ئـاسـوـودـهـ بـثـيـنـ وـ هـيـجـ كـهـسـيـكـ تـرسـىـ دـواـبـوـژـيـ ئـهـبـيـ.

-تـاريـكـيـ -

هـمـوـ / (لـهـ نـاـوـ تـاريـكـيـهـوـ، هـمـوـ پـيـكـهـوـ) ئـافـهـرـينـ

پـشـوـوـ

بـهـشـىـ دـوـوـهـمـ

-كـوشـكـيـ وـالـيـ -

(سـهـرـوـكـيـ زـهـنـدـرـمـهـ وـ وـهـزـيـرـ وـ باـشـ باـزـرـگـانـ دـهـورـيـ زـهـينـهـلـيـانـ دـاـوـهـ. زـهـينـهـلـيـشـ كـزـوـلـهـ وـ بـيـدـهـنـگـ رـاـوـهـسـتاـوـهـ)

وهـزـيـرـ / يـهـكـ وـشـهـيـ كـمـ وـ زـيـادـ لـهـوـهـيـ پـيـمانـ وـتـيـ. يـهـعـيـ خـوـتـ وـ خـاـوـ وـ خـيـزـانـتـ ئـهـخـيـتـهـ تـهـهـلـوـكـهـ.

زـهـينـهـلـ / قـورـبـانـ خـزـمـهـتـكـارـيـ جـهـنـابـتـاـنـ. هـهـرـ ئـيـوـهـ فـهـرـمـانـ بـدـهـنـ، مـنـ وـاـ ئـهـكـمـ.

سـ.ـزـهـنـدـرـمـهـ / ئـاخـرـزـهـمـانـهـ. قـهـتـ بـوـوـهـ وـالـيـ دـاـوـاـيـ بـيـنـيـنـيـ ئـاكـهـسـ بـهـچـهـيـهـكـيـ عـهـوـامـ بـكـاـ ..

زـهـينـهـلـ / قـورـبـانـ هـيـجـ گـونـاحـيـ منـيـ تـيـاـ نـيـيـهـ. جـهـنـابـتـاـنـ نـارـدـوـوـتـاـنـهـ بـهـ دـوـاـمـاـ. ئـهـكـيـنـاـ منـ قـهـدـ حـهـدـيـ ئـهـوـهـمـ نـيـيـهـ لـهـ كـوـشـكـ نـزـيـكـ بـيـمـهـوـهـ.

وهـزـيـرـ / وـهـكـوـ پـيـمـ وـتـيـ. ئـاـگـاـتـ لـهـ دـهـمـ وـ زـمـانـتـ بـيـ. (لـهـگـهـلـ سـ.ـزـهـنـدـرـمـهـ وـ باـشـ باـزـرـگـانـ) باـ ئـيـمـهـ بـرـقـيـنـ وـ وـالـيـ لـيـرـهـ نـهـماـنـبـيـنـيـ .

سـ.ـزـهـنـدـرـمـهـ / (پـوـوـدـهـكـاتـهـ زـهـينـهـلـ) زـمـانـتـ لـهـ كـاـكـيـلـهـتـهـوـهـ دـهـرـئـهـهـيـنـمـ .. هـاـ .

(وهـزـيـرـ وـ سـ.ـزـهـنـدـرـمـهـ دـهـيـانـهـوـئـ بـرـقـونـ)

وهـزـيـرـ / ئـهـيـ توـ نـايـهـيـتـ باـشـ باـزـرـگـانـ.

باـشـ باـزـرـگـانـ / خـوـئـبـيـ يـهـكـيـ ئـاـگـاـيـ لـهـ قـسـهـكـانـيـ بـيـ. نـهـكـ قـسـهـيـ نـابـهـجـيـ بـكـاـ .

وهـزـيـرـ / زـورـباـشـهـ. توـ ئـاـگـاـدـارـيـبـهـ.

(هـرـدـوـوـكـيـانـ دـهـرـقـونـ، بـهـدـهـمـ پـوـيـشـتـنـهـوـهـ هـهـرـهـشـهـ لـهـ زـهـينـهـلـ دـهـكـهـنـ وـ ئـهـمـيـشـ خـوـىـ كـزـ وـ كـهـسـاسـ نـيـشـانـ دـهـداـ. تـاـ ئـهـوانـ دـهـچـنـهـ دـهـرـهـوـهـ، ئـيـنـجاـ خـوـىـ قـيـتـ دـهـكـاتـهـوـهـ)

زـهـينـهـلـ / توـ بـلـيـيـ بـتوـانـ زـهـفـهـرمـ پـيـ بـهـنـ؟

باـشـ باـزـرـگـانـ / ئـاـواـ مـهـيـانـبـيـنـهـ. ئـهـوانـهـ وـهـكـ شـيـرـهـ بـهـفـرـيـنـهـ وـانـ. كـهـ تـيـشـكـيـ وـالـيـانـ بـيـنـيـ ئـهـتـويـنـهـوـهـ.

زـهـينـهـلـ / ئـهـتـرـسـمـ وـالـيـ نـهـتوـانـتـ لـهـدـهـسـتـيـانـ بـزـگـارـمـ بـكـاـ .

باـشـ باـزـرـگـانـ / ئـهـوـيـانـ ئـهـكـوـيـتـهـ سـهـرـخـوـتـ. ئـهـگـرـ بـتـوـانـيـ وـالـيـ بـيـنـيـتـهـ سـهـرـبـارـ، ئـهـوـهـ لـهـ كـوـشـكـاـ ئـهـمـيـنـيـتـهـوـهـ وـ كـهـسـ نـاتـوـانـيـ بـلـيـ بـهـرـيـ چـاـوـتـ كـلـيـ پـيـوـهـيـهـ.

زـهـينـهـلـ / كـوـشـكـيـ چـيـ، بـلـيـ شـاـ .. خـوـئـهـنـدـهـ پـيـجـ وـ پـهـنـايـ تـيـاـيـهـ ئـهـلـيـ كـوـشـكـيـ هـهـقـاـيـهـتـهـ. باـشـهـ وـالـيـ ئـهـمـ هـهـمـوـوـ زـوـورـ وـ هـوـلـ وـ باـخـ وـ بـهـزـمـ وـ پـهـزـمـهـيـ بـوـچـيـيـهـ؟

باش بازرگان / تۆ ھیشتا کوشکت نهديوھ .. ئەوهنده گەورەيە تۆ دەيەكىت نهديوھ .

زەينەل / بەدەست من بوايە عىبرەتم ئەھىنا ھەرىكى پاك كردنەوە بى و وەختى چەنەھەلانىي نەبى .

باش بازرگان / بىرت نەچىتەوە چى بە والى بلىنى .

زەينەل / جا توخوا ئەو شىتىكە پىاو بىرى بچىتەوە؟ بەلام تۆ بلېي وەزىر و سەرۆكى ژەندرەمە نەتوانن ھىچم لەكەل بىكەن؟! .

باش بازرگان / گۈئى بىگەرە زەينەل . سەد جارم پى وتى والى لە دەرفەتىك ئەگەر ئەردووكىيان دەركا . ئىنجا ئەگەر تۆ بتوانى ئەو دەرفەتەي بۇ بېرەخسىيىنى، ئەوھ

(قسەكەي تەواو ناكا حاجب دىتە ژورەوە)

حاجب / جەنابى والى تەشريفى هيىنا

(ھەردووكىيان لەكەل حاجب دەچەمىنەوە و، والى دىتە ژورەوە و حاجب بەرەپېشت دەپروا)

والى / ها باش بازرگان . دەنگ و باستان .

باش بازرگان / قوربان لە خزمەت جەنابتايىن .

والى / ئەمە نويىنەرى گەلە؟ .

زەينەل / (ھەر چەماۋەتەوە) قوربان حەدم نىيە من نويىنەرى گەل بىم . جەنابتان باوکى گەلن والى / بە پەشكەن دىيارى .

زەينەل / قوربان لە حوزۇرۇ جەنابتانا زمانم لالە .

باش بازرگان / قوربان زەينەل خۆشەويىستى گەل و، جىيى مەتمانەيى كۆشكە

زەينەل / ئەمە ئەنەنەن ئەنابى والى شاد بىي، ھەر ئەبى خۆشەويىستى گەل بىي

والى / درۆم لەكەلا مەكە گەوجە . تۆ وا ئەزانى من خەبەرم پى ناكا؟ . ئەمە ئەگەر خۆشەويىستى گەلم بۆچى ئەچنە سەر كۈزە و كۆلەنان؟!

زەينەل / قوربان تەنبا لەبەرئەوەي دەنگىيان بگاتە جەنابتان . داوا ئەكەن ئەو دىوارە بەرزە بېرخىنى كە لە نىيوان جەنابتان و خەلکىدا دروست كراوه .

والى / كابرا تۆ شىيت بۇوى؟ دىوارى چى و تەپەماشى چى؟ .

زەينەل / قوربان ئىنىشائەللاڭ قەد حەدى ئەوەم نابى لە حوزۇرۇ جەنابتانا درۆ بىكەم . بەلام ئەگەر بىزانتىت بە ناوى جەنابتانەوە چى لەو مىللەتە ئەكرى، بە دەستى پىرۇزى خوتت دەوروپېشتى خوتت پاك ئەكردەوە . قوربان ...

(قسەكەي دەپرى)

والى / چىيە بۇ بىيىدەنگ بۇوى؟ .

زەينەل / قوربان ئەترىسم .

والى / مەترىسە هىچتلى ناكەم

زەينەل / قوربان ئەترىسم سەرۆكى ژەندرەمە و وەزىر زەفەرم پى بەرن و، منىش خاوهنى پەوهەيە خىزىانم .

والى / كابرا ئەقلەت بىي . وەزىر و تەپەماش كىيىن؟ تۆ لەكەل والى وەستاوى . والى

زەينەل / قوربان بە پاستى تالانى و نۆردارىيەك لەو خەلکە ئەكرى، لە وزەى كەسدا نىيە .

والى / چۆن؟ بى پېيچ و پەنا و بى ترس ھەموو شتىكەم لەسەرخۇ بۇ باسکە و لە منهوھ ئەمین بە ناھىيەم هىچت بەسەر بىي و ئەتخەمە ژىير سايىھى خۆمەوە .

(زهینه‌ل دهکه‌ویته قسه‌کردن بُو والی. له‌گه‌ل دهست جوو‌لاندنه‌وه و جاروباریش باش بازرگان به‌شدادری دهکات.
ئه‌م که‌ین و به‌ینه، موسیقا تیایدا زاله و قسه‌کان نابیسیرین تا والی دهکه‌ویته‌وه قسه)
والی / ئاو؟!!

زهینه‌ل / به‌لئی قوربان زیاتریش

والی / يه‌عنی من کوْمَهْلی خائین و چه‌ته و پیکرم له دهوره و هیچی تر.

باش بازرگان / قوربان من کاتی خوشی بُوم باس کردیت، که به ناوی جه‌نابتانه‌وه زور شتی نابه‌جی ئه‌کری.
والی / (له‌گه‌ل زهینه‌ل) تو ئه‌توانی به‌رهوبووی وهزیر و سه‌رۆکی زه‌ندرمه و پولیس ئه‌م قسانه بکه‌یت?
زهینه‌ل / نه خیّر.

والی / يه‌عنی چی؟!

زهینه‌ل / قوربان خه‌لکیکی به‌کریکیراوی زوریان له دهوره و تاوانبار و پیاوکوشی ولاطیان له ژیّر دهستایه و
منیش منالم وردە.

والی / کابرا من پیم وتى ئه‌تپاریزم. کى حه‌دی هه‌یه لیت نزیک بیت‌وه. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا من به ئاسانی به قسه‌ی تۆ
برپوا ناکەم. خوم تاقیان ئه‌کەم‌وه.
زهینه‌ل / قوربان هەقی جه‌نابتانه.

والی / (بانگ دهکاته حاجب) حاجیب هر ئیستا وهزیر و سه‌رۆکی زه‌ندرمه‌م بُو بانگ که
باش بازرگان / قوربان ئه‌گەر خوت و اپیشان بدھی که هیچ نازانی چاکتر بوت ناشکرا ئه‌بن.
والی / پوو دهکاته زهینه‌ل ئه‌گەر قسه‌کانی توش راست نه‌بن له ملت ئه‌دهم.

زهینه‌ل / (له‌به‌رخوییه‌وه) ئه‌ی باوکەرپ. (له‌گه‌ل والی) من ئامادەم قوربان.
باش بازرگان / قوربان من واي بُو ئه‌چم که حه‌کیم باشیشیان له‌گه‌ل بى.

والی / باش بازرگان ئه‌گەر ئه‌م قسانی ئیووه راست بى ئه‌وه وهزیر و سه‌رۆکی زه‌ندرمه‌ش په‌وانه‌ی دۆزه‌خ ئه‌کەم.
كوربان ئه‌گەر خوت و اپیشان بدھی که نه‌خوشی، ئه‌وه حه‌کیم باشیشت بُو تاقی ئه‌بیت‌وه.

حاجب / (دیتە زووره‌وه) قوربان جه‌نابی وهزیر و سه‌رۆکی زه‌ندرمه ئامادەن.
والی / با بىننے زووره‌وه و بنىرن به دواي حه‌کیم باشیشا.

حاجب / قوربان حه‌کیم باشى دەمیکه له دەرھو چاوه‌پوانه جه‌نابت مۇلەتى بدھی بیت‌ه خزمەتتان.
والی / با ئه‌ويش بیت.

(حاجب دەنووشتیت‌وه و دەپوا. دوابه‌دواي ئه‌و، وهزیر و سه‌رۆکی زه‌ندرمه و حه‌کیم باشى دىننە زووره‌وه و، بُو
والی دەچەمینن‌وه و سەلام دەکەن)

ها سه‌رۆکی زه‌ندرمه و پولیس، وهزعى ولاٽ له چیایه؟.
وهزیر / قوربان له سايیه‌ی جه‌نابتانا هەموو دنيا ئاسووده‌يە.

والی / من له سه‌رۆکی زه‌ندرمه‌م پرسى
س. زه‌ندرمه / قوربان وهك جه‌نابى وهزير فەرمۇسى هەموو مىللەت دوعاى خىرت بُو ئه‌کەن (بە تىلەتی چاو سەيرى

زهینه‌ل دەكا و، زهینه‌لىش وهك ئاگاى له هیچ نېتى و به‌ستەزمانانه له حوزورا وهستاوه).

والی / ئه‌ی ئه‌م هەرا هوريايە چىيە ئەيپىستم؟..

س.ژندرمه/ قوربان ههراو هوريای چی؟ لهسهر خواستى جهنا بتان، خومان بهلبهلهيەكمان نايەوه و ئەم زەينەلى حازريەمان لاي خەلکى كرد به پالھوان.

والى/ ئەى تو حەكيم باشى؟ هيچ دەرمانىكت نىيە بۇ ئەم سەرييەشەيەم؟
حەكيم باشى/ قوربان وەك عەرزى جهنا بتانم كرد پىيوىستە شەو زوو بخون و بەيانيان زوو له خەو ھەلسن و
وەرزش بکەن. چونكە ئىسراھتى زۆر و وەرزشى بەيانيان زۆر دەرد ئەپەرىئىنن. ئەگەر كەمىك خەم و پەزىزەرى
ولاتىش لە مىشكەت دەركەى. ئەوهندەي تىرىسراھت ئەكەى.

وهزىز/ قوربان ئىيمە كاروبارى دەولەت وەك كاتزمىر بەرىيە ئەبەين و پىيوىست ناكا جهنا بتان خۆتان بە شتى
وردىوھ خەرىك بکەن.

والى/ ديارە. ئەوه نىيە بۇويت بە حەكيمىيش؟.
وهزىز/ قوربان باوھەتكەيت ئەوهتەي جهنا بتان وتتووتانە سك چوونتان لەكەلايە منىش تۇوشى ئازارى وىزدان
بۇوم.

زەينەل/ (لەبەرخۆيەوە) ديارە ئەويش وىزدانى ئەچى.
وهزىز/ (بەردهوامە) له رۆزەوە ماخۇلەنم پى كەوتۇوھ و، چى كتىبى پىزىشكى ھەيە خويىندۇومەتەوھ بۇ ئەوهى
بىتوانم جهنا بتان له و بەلايە پىزگار بکەم.
والى/ ئادەي بىزانم.

وهزىز/ قوربان ھەموو حەكيمەكان لهسەر ئەوه يەكىان گرتۇوھ، كە باشتىرين چارەرى سكچوون ماستە. ئەگەر
جهنا بتان ماستاو بخۇنەوھ و بچىن بۇ راوا. ئەوه ھەم ئازارى سەرتان چاك ئەبىتەوھ و، ھەم سك چوونەكەشتان
لەكۈل ئەكەۋى.

حەكيم باشى/ (لەبەرخۆيەوە) ئەى بەقورتاڭەم.
(زەينەل بەگۈئى باش بازىگاندا دەچرىپىنى و ئەويش دەچرىپىنى بە گۈئى والىدا)
والى/ چاكە، چاكە. وەزىز و سەرۆكى ژەندرەمە و حەكيم باشى له دىو چاوهپۇان بن تا دەنيرمەوھ بە دواتانا.

(ھەرسىكىيان دەچەمېنەوھ و دەپۇن)

زەينەل/ قوربان خۆ ئىستا ھەموو شتىكەت بۇ دەكەوت.

والى/ تو شىتى كابرا؟ چىم بۇ دەركەوتۇوھ.

زەينەل/ قوربان بە ئاشكرا دۇزمىنايەتىيان دياربۇو.

باش بازىگان/ راست ئەكا قوربان (لەبەرخۆيەوە) ھەرچەندە ناشزانم مەبەستى چىيە.

والى/ ئادەي بىزانم چىت ھەيە بۇونى بکەرەوھ

زەينەل/ قوربان ئەمانە له پىچ و پەنادا وەستان. وەستا. ئەيانەوى كارى بۆگەنى خۆيان ئەنجام بىدەن بى ئەوهى
ھەستيان پى بىرى. بەلام مەبەستيان ئاشكرايە.

والى/ چۆن؟

زەينەل/ قوربان حەكيم باشى پىت ئەللى واز له ئىشوكارى ولات بىنە و وەزىريش پالپىشتى ئەگرى. له ژىر
پەردهى سەرئىشە و سەرقورسى جهنا بتانا. ئەگىينا خۆيان چاك ئەزانى، ئەو ئەرك و خەمەى لهسەر شانى
جهنا بتانە بەرامبەر بە ولات. شتىكەت نىيە بە دەست خۆتان بى و بىتوانن وازى لى بىيىنن. قوربان ئىيە باوکى ئەو
مېللەتەن. سەرىكىش ئەوهندە مىشك و ئەقلى تىياپى وەك سەرى جهنا بتان، ھەرئەبى قورس بى. سەرى سووك

تەنیا بە لای ئەو كەسانەوەيە كە مىشىكى بەتاڭ و بىرى پووجىان ھەيە. ئازارى جەناباتان رۇون و ئاشكرايە. بىرىيکى پۇشۇن و پىرىشنىڭدار تان ھەيە و لەبەر پۇشنىايى ئازارتان ئەدا. چرايەك بە پۇز داگىرسى پۇشنىايى كەم ئېبى. لەبەرئەوە پىيۈستە جەناباتان تەنیا لە تارىكىيا ئىسراحت بە لەشتان بىدەن و بىرى پۇشنتان لەو مىللەتە بىكەنەوە بۇ ئەوەي پىكاييان بۇ پۇوناك بىكەنەوە (لەگەل ئەم قسانەدا والى سەرى رەزامەندى راھەۋەشىنى و باش بازىرگان خەندەي سەركەوتن لەسەر لىيۆيتى) قورىان ئەبۇو جەناباتان سولتان بۇونايە. گوايە جەنابى سولتان چى لە جەناباتان زىياتىرە؟! ئەو ئەركەي بەسەر شانى جەناباتان ھەيە، نىيو ئەوەندە بەسەر شانى جەنابى سولتان ھەنەن بەنەن.

والى / نا كۈرم، نا . نابى وابە سولتان بلىرى . ئەو گەورە و باوكى ھەموو ولايەتكانە و ئىيمە تەنیا ھى ئەم ولايەتەين.

زەينەل / قورىان قەد حەدى ئەوەم نىيە هېيج بەرامبەر گەورەيى و مەزنى جەنابى سولتان بلىم. بەلام ئەو دەوروپىشتى بە خەلکى ھۆشمەند و بە ئەمەك گىراوە و، كەسيان بىر لەو ناكەنەوە خراپە و ناكەس بەچەيى دەرەق بىكەن. بەلام ئىيۇھى پايەبلىنەد و مەنن. لەگەل ئەوەشدا دەورتان بە نەمەك بە حەرام و ناكەس بەچە گىراوە، ھەر بەرژەوەندى مىللەتتان لەبەرچاوه و خەمى پۇزانەييان لە دلتانايە و پۇزى لە پۇزان پېشتتەن لەو مىللەتە نەكىدووھ. قورىان ئەمانە زۇريان بەو مىللەتە كىدووھ و ھەر بەرددەوامىش ئەبن. بەلام لەگەل ئەوەشدا بەرامبەر زىرەكى و چاپووکى جەناباتان ھېچىيان پى ناكىرى و، ئەگەر جەنابىيستان نەبۇونايە و چاوى جەنابتىيان لى دىيار نەبۇوايە، نەيان ئەھېشت كەس لە مائى خۇيا بخەۋى و كەس ھەوايەكى پاك ھەلمىزى. من حەدم نىيە بلىم شت ئەزانم، بەلام پۇشنىايى و زىرەكىيەك كە لە چاوى جەناباتانا بە دى ئەكەم، موچورك بە لەشما دىئىنى. ئومىدى دواپۇزىكى كامەران لە دلما كلىپە ئەسىننى. قورىان ئادەمىزادى گەوج و نەزان بە پىرى ئەقلى تەسکى خۇى بىر ئەكتەوە. ئەگىنا چۆن وەزىر جورئەتى ئەوەي ئەكرد بۇ سك چۇون ماست پىشىنیار بكا بۇ جەناباتان.

والى / يەعنى ماست خراپە؟.

زەينەل / قورىان ئەزانم كە جەناباتان ھەموو شتىك ئەزانن، بەلام ئەتانەوى من تاقى بىكەنەوە. ئەگىنا قابىلە خۆتان نەزانن كە چەورى بۇ گەدە خراپە.

والى / گەدە چىيە؟

باش بازىرگان / قورىان .. مەعىدە.

زەينەل / (لەسەر قىسەي خۇى بەرددەوامە) وەزىر خۆشى ئەزاننى. بۆيە نالىن چەورى بخۇ. ئەلنى ماستاو بخۇرەوە و بچۇ بۇ پاوا. پياو كە ماستاوى خواردەوە و سوارى ئەسپ بۇو، ئەوەندەي پائەۋەشىنى ماستاوهكە ئەبن بە كەرە و دۇ

باش بازىرگان / (لەبەرخۆيەوە) ئەى بە قۇرتاكم.. مەشكەيە

زەينەل / (ھەر بەرددەوامە) كەرەش چەورە، ئەوەندەي تر سك چۇونەكە زىياد ئەكا.

والى / (لەبەرخۆيەوە) ئەى وەزىرى ناكەس بەچە.

زەينەل / قورىان من دلىنيام كە جەناباتان ئەم فرتۇفىللانەتەن بەسەرا تىپەپ نابى. بۆيە كە وتنى ماستاو، لە ناوجەوانى نۇورانىتانا خويىندەوە كە لەوسەرى دىئەوە.

والى / ئا. ئا. ئەى چۆن؟ من خۆم زانىم.. ھەر ئىيىستا ھەرسىكىيان لە زىندان توند ئەكەم.

زەينەل / قورىان ئەگەر بە قىسەي خزمەتكارى خۆت بىكەي. پەلە نەكەي چاكتە.

والی/ پهله‌ی چی کابرا؟. ناکه‌س به‌چه‌یهک بیه‌وئی به سک چوون بمکوژی، چون ئەبى لىّى بىيدهنگ بم؟.
زهینه‌ل/ قوربان. ئەوه جەنابتان به زیره‌کى و چالاکى خۇتان ئەو پىيلانه‌تان پووكانه‌و. ئىنجا ماوته‌و سەر
ئەوهى كە بزانىت چ خيانه‌تىكى گەورەيان بەرامبەر ولات و گەل كردوو. (لە گىرفانىدا نامەيەكى بچووك
دەرىدەھىئىن). قوربان ئەم نامەيەش بە قاچى كۆتۈركەوە بۇو، لەوه ئەچى راواچى بە ھەلە كوشتبىقىان، لە
گۇرستانى شار دۆزيمانه‌و.

والى/ نامەي چى؟.

زهینه‌ل/ وەلام ئىسماعيل شايە بۇ وەزير.

والى/ (نامەكەى بەپەلە لى وەردەگرى و دەخۇينىتەو) بۇ وەزىرى بەرپىز. دىاريە بەنرخەكانت كەيشتن.. بۇ
مەسەلەكەى خۇمان ئەچم بۇ لاي جەنابى سولتان و مەسەلەكەى لەگەل ئەبرېئىنمەو. ئىمزا و مۇرى شاي ولاتى
نەھات. (بۇو دەكاتە زهینه‌ل) مەبەستى چىيە لە مەسەلەي خۇيان؟

زهینه‌ل/ قوربان مەسەلەي بەينى وەزير و ئىسماعيل شا ئەبى چى بى لاي جەنابى سولتان. هەر ئەوهىه وەزير
بىكەن بە والى..

والى/ ئاوا؟!. هەر ئىستا لە مليان ئەدەم. ئەبى ئەمۇ خويىنيان بېرىڭىم (دەنەرىيەن) حاجىب
حاجىب/ (دىيت و دەچەمىتەو) ئەمرى جەنابى والى مەزن
باش بازركان/ (دەچىتە پەنا والىيەو) قوربان ئەگەر ئەو كارە وا بە پەلە نەكەيت چاكتە.

والى/ يەعنى چى؟

زهینه‌ل/ قوربان سەرۆكى ژەندىرمە. ھەممو ھىزى ولايەتى لەزىر دەستدايە و تەنانەت ياساولەكانىش ھەر پىاوى
خۆين. باوھەنەكەم وابە ئاسانى و بە پەلە لە مليان بدرى.
والى/ من والىم. والى.

زهینه‌ل/ قوربان ھەموومان ئەزانىن كە جەنابتان والى مەزن. بەلام باشترين پىيگا ئەوهىه يەكە يەكە لىيىان بدرى.
ئىستا وەزير بە دەستى سەرۆكى ژەندىرمە. سەرۆكى ژەندىرمەش پاش ئەوهى ھەممو ھىزەكانى لە ژىر دەست
دەرىئەھىئى. مەسەلەي حەكىمېش پىيوىستى بە پىيالان نىيە و وەك قالۇنچە پان ئەكىرىتەو.
والى/ تو ناوت چى بۇو؟

زهینه‌ل/ قوربان زهینه‌لى خزمەتكارت.

والى/ زهینه‌ل تو لە ئىستاوه وەزىرى منىت (لەگەل حاجب) كاتبى دىوانم بۇ بانگ كە (بۇو دەكاتە زهینه‌ل. حاجب
دەپوا) ھەر ئىستا فەرمانى بە وەزير بۇونت مۇر ئەكەم و خوت سەرپىشك بە چىيان لى ئەكەيت.
-تارىكى-

-كۆشكى پاشا-

(موراد و شاعير و ئەمین و شىيت و مام ئەحمد چاوهپوانى پادشان و عەزىزى دوكاندارىش جلى رەنگاپەنگى
وەزىرى پۆشىو)

شاعير/ من تا ئىستاش ھەرسەرەخولىمە. ھىچ تىئىناگەم.

موراد/ پووداوهكان ئەوهندە بە پەلە و يەك لە دواى يەكن. كەس سەريان لى دەرناكا

وهزير/ ئىيۇھ خۇتان بۇوا خۇتان سەغلەت كردووھ؟. ھەرچىيەكمان ويستووھ ھاتتووھتەدى. ئەوی خەويشمان پىيۇھ نەديوه. ھەر ھاتتووھتەدى.

شىيت/ بۇ تۆ؟ ئا. لە دوكاندارىيکى لاكۇلانەوە. بۇوى بە وەزىز. ئىيت خەوى چى و خەيالى چى؟.

وهزير/ ئەوھ نىيە توش شىتىيەكتەن چاك بۇوەوە. ئىيت پىيۇيسىتت بەوە نەماوە خۇت بە شىيت پىشان بىدەي. پاش ئەوھ خوا ئەزانى پاشا توش ئەكا بە چى. ئەمە ئەو رۈزىيە كە ھەموومان ھەولمان بۇئەدا. ئەبى ھەموو بىبىن بە سەنگەر و پالپىشت بۇپاشاي پايىدار و مەزنمان.

شاپىرى/ ئەوھ مانگىيە ئىيمە داوا ئەكەين پاشا بىبىنин. يەعنى ئەوھتەي بۇوە بە پاشا كەسمانى بانگ نەكردووھ و كەسمانى نەديوه.

موراد/ برايان. چاكتىرين رېيگا ئەوھيە چاوهپوان بىن بىزازىن پاشا چى ئەكا. ئەگەر بە دلى خۆمان و بە خواستى مىللەت بۇو. ئەوھ ھەموو ھىزمان ئەخەينە پال تواناى و درىخى لە يارمەتى ناكەين. خۇ ئەگەر زانىشتمان پشت ئەكەتە گەل، ئەوھ وەك جاران ئەكەوينەو بەربەرەكانى و پالپىشتى ناگرىن.

ئەمين/ ئەوی من تىيى ئاكەم. چۈن توانى يەك بە يەكى كۆشك پاك بىكەتەوە و ئەو جىيە بۇ خۆى بېچرى.

وهزير/ ئەمين. خۆى جەنابى پاشا شايىتەي ئەو جىيەيە. لە پىيشا واي ئەزانى تەنبا وەزىز و سەرۆكى ژەندرەمە و پولىس پياوخرابن و ولات وىران ئەكەن. بۇيە وەزىرى بە دەركەرن دا و خۆى جىيى گىرتەوە. هەتا دەورۇپىشتى سەرۆكى ژەندرەمشى پاك كردووھ و ھەر جارەي بە بىيانووېك يەكى لە پىياوه دلسۆزەكانى ئەگىرت و ئەكوشت و يەكىكى دلسۆزى خۆى ئەخستە جىيى. تا وەك سلۇق پرووتى كردووھ. ئەو كاتە ھەر بە كلاۋ گىرتى. پاشان بۇي دەركەوت كە والىش لەوان چاكتىر نىيە، ھەر زېر و زىو كۆئەكەتەوە و مىللەتىش لە زېر بارى گرانيا ئەنائىنى. ناچار كەوتە چاڭ ھەنگەندن بۇ ئەويش و كۆشكى سولتانى راڙى كرد بەوهى والى لابەن و ئەمېش بە لەقەبى والى جىيگىر بىن. بەلام كە سەيرى كرد ئەوانەي نازناوى والىيان پىيۇھ لەكىنرابۇو، ھەر خەريكى دەست بېرىن و دزى و جەردهيي و سەما و راپواردىنى جارىيە بۇون. ئەمەشيانى بە ناچارى گۆرى و خۆى كرد بە پاشا. ئەمەش ھەموو لەپىينانى ئەوھدا بۇوە كە ئىيت ولاتەكەمان ئەوھندە پابەند و پاشكۆي ولاتان نەبىن، مىللەتەكەمان مانا و تامى سەربەستى بىزانن.

موراد/ جەنابى وەزىز. ئەوانە تۆ باسيان ئەكەي ھەمووييان بەجىيەن و كارى زۆر گەورە و مەزنەن و كەس ناتوانى نكۆلىيان لى بىكا. بەلام لە ھەموو ئەو كارانە گەورەتىر و سەيرىتە ئەوھيە، چۈن تۆي فىرى ئەو قسانە كردووھ و تۆي لە كۆئى دۆزىيەوە.

وهزير/ دەرۈيىش ئەم قىسە بە تويىكلانە نەكەيت چاكتە. جەنابى پاشا خۆى ئەزانى كى ئەتowanى كاروبارى بەپىيەبەرى و كى ناتوانى.

حاجب/ (دېتە ژوورەوە) جەنابى پاشاي مەزن زال شا تەشرىفى هىننا.

(ئەوانە دانىشتوون ھەموو سەيرى يەكتەر دەكەن. پاشا زۆر بە ھەبىبەت و دوو كەس وەك سىيېر بە دوايەوەن دېتە ژوورەوە. بەشىوھيەك سەيرى دانىشتووان دەكە، ھەموو لەبەرى ھەلدەستن. ئىنجا يەك بە يەك سلاۋيان لى دەكە)

پاشا/ ئەبى ئەمپۇ به زېر بىنۇسىرىتەوە. كە لەگەل تىكۈشەرتىن و زىرەكتىن ھاۋپى و براادەرانى خۆما. لەم شوپىنە پىرۇزە يەكتەر بىبىنин و ھەول بىدەين ئومىد و ئامانجە كانمان بەھىننەدەي.

ئەمين/ لە كانگاي دەمانەوە پىرۇزبایى لە رۇلەي گەل ئەكەين كە توانى خۆى بىگەيەنىتە كورسى حۆكم.

پاشا / من خۆم نەگەيانوھە سەر كورسى حوكم. هەول ئەدەم ئەم كورسييە بۆ خزمەتى مىللەت بخەمە كار.
مام ئەحمدە / خوا لە ئىيمەت نەسىنلى.

پاشا / برايان، خوتان چاك ئەزانىن بە يەك دەست چەپلە لىيىنادىرى. لەبەرئەوە من پىيويىستم بە ئىيۇھى دلسوزە. من بە تەنیا ھەموو شتم پى رايى ناكرى. ئەبى ئىيۇھەش دەست بخەنە دەستمەوە و پىيکەوە ولاٽەكەمان لە جەور و ستم و نەھامەتى بىزكار بکەين و لە دىز و جەردە و خائىن پاكى بکەينەوە. من بى ئىيۇھەنە تەنیا بالم. بە بالىكىش كۈترەنافىرى. ئىيۇھەوارىي بۇۋانى تىكۈشان و خەباتمن. نابى يېرىشتان بچى كە ئىيمە هيشتى لە سەرەتاي رېڭايدەكى دوزوار و دوور و درېزايىن. كۆسپ و تەگەرە زۇرمان لە بىدا ماوە. لەبەرئەوە بېرىام داوە ئەنجۇومەندىكى مىللەلى لە ئىيۇھە پىك بەھىنەم، لەكەلما ولاٽ بەرىۋەبەرن (ھەموويان زەرەدەخەنەي خۇشى دەكەويتە سەر لېيويان) كارى ناو مىللەت ھەمووى بە ئىيۇھە سېپىرم. خوتان چاك ئەزانىن كە ھەموو دراوسىكانمان چاويان بېرىۋەتە خىر و خىراتى ولاٽەكەمان و لە فرسەتىك ئەگەرىن كە بەمانكەن بە ژىر دەستە خۇيان و توانى مىللەتكەمان ئىفلىج بکەن. لەبەرئەوە ئەبى ئىيمەش چاوىك بکەين بە چوار و بە دەستتىكى پۇلاين سەرى ھەموو گىرەشىۋىنىك پان بکەينەوە، پىش نەوهى لەوە زىاتر تەشەنە بکەن و شۇرۇشە ساواكەمان زىنده بەچال بکەن.
ئەمین / ئىيمە قەد رازى نابىن ولاٽەكەمان بکەويتە ژىر دەستى بىگانە.

مام ئەحمدە / لە پىيتساوى ولاتا خۇمان بەخت ئەكەين.

پاشا / منىش ئەگەر لە تىكۈشەرى و دلسوزى ئىيۇھە دلنىا نەبوومايه، نەيىنى دەولەتم بۆ نەئەدرەكانن و ئەركى قورس و مەزنەم پى نەئەسپاردن. برايان نابى ئەوهەمان بير بچى كە ئەو دەولەتانا، بەكىرىگىراو و چىڭلاخورى زۇريان بە ناو ولاٽە پېرۇزەكەمانا بىلە كەردوھەتەوە. ئىنجا ئەبى ئىيمە لە ئىيىتاواھ خۇمان ئامادە بکەين و ئەھىۋى توى لەل، لەلى بېرىن. لەبەرئەوە پىش ھەموو شتىك، دەرويىش مورادمان داناواھ بە قازى يەكەمىي ولاٽ. دلنىاشم لەوهى ولاٽ ئەكا بە ماستى مەيىو. لەبەرئەوە بە ولاٽىشا نەگەپى كۆشكىكىمان بۆ تەرخان كەردوویت كە دىوانى قازى بىن و خۇشتەھەر لەھى بېزىت. پىاواي لەخواتىرسىشىم كەردووھ بە يارىدەدەرت.
دەرويىش / يارىدەدەركەم زەينەل ئاسايىيە.

پاشا / (بە تۈورەييەوە) زەينەل مەد و پۇرى. ئىستا زال پاشا ھەيە زال پاشا.
دەرويىش / باشە ئەي نەئەبۇو پرسىك بە خۆم بکەيت.

پاشا / گۆي بىگە دەرويىش. من پاشا ئەم ولاٽەم و، كە بېرىارىكىم دا پاشگەز بۇونەوەي نىيە. دلنىاشم لەھىۋى كاتى ولاٽ پىيويىستى پىتى بىن خۇتى لە پىيتساوا بەخت ئەكەيت. يان ئىيۇھە ئەتانەۋى لە مالەھە دانىيشن و خۇشتان بە دلسوزى مىللەت لەقەلەم بەدن؟! ئەى لە خوتان ناپرسىن من بە تەنیا چىيم پى ئەكەرى؟.

ئەمین / دەرويىش، پاشا راست ئەكا. خۇ ئەبى ئىيمەش پالپىشتى بىن و نەھىلەن دۇزمۇن زەفھەرى پى بەرى.

پاشا / بۆيە عەزىزم كەردووھ بە وەزىز، چونكە خۆي لە بازاپا گەورە بۇوە و ھەموو سەر و تېرى ناوبازاپ ئەزانىن.
وەزىز / ئۆبال بە گەردىن وايە.

پاشا / ئەھىپىستە بىزانىن ئەھەيى، كە دۇزمۇن وەك مىرۇولە دەوري دەولەتكەمانى داوە.
شاعير / يەعنى چى؟ دەورمان بە دۇزمۇن گىراوە؟

پاشا / بەلىت. دەورمان بە دۇزمۇن گىراوە. بەلەم ھېشتىا ھېرىشىيان نەكەردووھە سەرمان. لەكەل ئەھەشدا چاويان بېرىۋەتە خىر و خىراتى نېشتمانەكەمان و ئەمۇبىي يَا سېبەي، ھەر ھېرىش ئەكەن. خۇ ئىيمەش نابى چاوهەپوان بىن تا ھېرىشمان ئەكەن سەر. ئەبى لە ئىيىتاواھ خۇمان ئامادە بکەين و فرسەتى سەركەوتىيان بۆ نەھە خسىنلىن.

موراد/ قسهه کانت زور به جین. به لام چون خومان ئاماده بکەين؟. خۇولات هەتا ئىستاش سوپا يەكىن پىيکەوه نەناوه و سەرۆكىيەتى.

پاشا/ چون نىيەتى. من خۇم سەرۆكى سوپا و سەرۆكى پۈلىسىشىم.

موراد/ ئاخىر تۇ خوت كەى لە مەسەلەي سوپا سەر دەرئەكەى.

پاشا/ گوئى بىگە دەرويىش. مەسەلەي بەرگرى لە ولاتا ئەبى لەزىز دەستى خەلکىكى ئەميانا بى. منىش بۇيە خۇم كەردووه بە سەركەرەي سوپا و پۈلىس چونكە مەتمانە بە كەس ناكەم بۇ ئەو جىيە. لەگەل ئەوهشدا دوو يارىدەدەرم بۇ خۇم دانادە.

موراد/ ئەوانە كېن..

پاشا/ يەكىكىيان ژىن براهمە و ئەوى تريان ئامۇزام. پىيکەوه گەورەبۈوپەن و لە دللسۆزىييان دلنىام.

موراد/ به لام ئىيمە شتىكى ترمان دەربارەيان بىستووه.

پاشا/ گوئى بىگە دەرويىش. من خۇم ئەزانم چى ئەكەم. ئەگەر گومانت لە دللسۆزى من ھەيە، ئەوه بەرەو روو پىيم بلنى.

موراد/ من وام نەوتووه و كەسيش گومانى لە دللسۆزى تۇ نىيە.

زەينەل/ بەھەرھاڭ. بېيارام داوه مام ئەھمەدىيش بېتى بە سەرۆكى كاسېكاران.

موراد/ سەرۆكى كاسېكاران چىيە؟.

پاشا/ دەرويىش. پۇزانى بەرەلەيى تەواو. ئىيمە بۇ ھەر كەسيك و ھەر گۇرۇپىك، بېكخراویك دائەمەزىرىنن لە خۇيان بىگرى بۇ ئەوهى ماف و ئەركى سەرشانىيان بىزانن. ئىيمە ئەبى دەستان بىگاتە ھەموو مالىيەك و ھەموو ھاونىشتەمانىيەك. بۇ ئەوهى زۇردارى بەرىبەست بىكىن و بى لە دوزمن و خۇفرۇشان بىگرىن.

ئەبى ئىيوه وەك ئەنجۇومەنى مىللەي مانگى جارىيەك كۆبىنەوە و لە گىروگرفتەكانى ولات بىكۈنەوە و ھەر بېيارىكتان دا بۆم بىنېن. ئەگەر بە چاكم زانى مۇرى ئەكەم.

شاعير/ يەعنى ئىيمە ھەموو شتىكىمان لە دەستايە، تەنيا بېيار نەبى.

پاشا/ وايە.

موراد/ يەعنى ئەبىن بە رەسمى دیوار.

پاشا/ دەرويىش ئىيوه تەنيا ۋووكەش ئەبىن، به لام من بە ھۆى ئەو ھەموو چاوهووه كە لە ناوهووه و دەرهەوەي ولات بىلۇم كەردوونەتەوە، زۇر شتى شاراوه ئەزانم كە ئىيوه نايىزانن. ئەمەوي ئەوهش بىزانن كە بېيارى من وەك فيشەك وايە، كە دەرچۇو گەرانەوەي نىيە. ئىستاش ئەتوانى بېۇن و كارى خۇتان ئەنجام بىدەن.

(شاعير دەيەۋى قسە بىكا. به لام پادشا دەستى بەرز دەكتەوە. وەك بىيەۋى بىيەنگى بىكا. ناچار دەچنە دەرەوە و وەزىر دەمەننەتەوە)

وەزىر/ قوربان كاتبى دىوان بەشىكىتى لە مىژۇوى ژيانى جەنابتان نووسىيەتەوە و ئەيەۋى خۇتان پيايدا بچنەوە.

پاشا/ وەزىر ئىستا وەختى ئەوه نىيە. كارى ترمان زۇرە و مىژۇوى ژيانى منىش لە ئىستاوه دەست پىئەكە. تۇ سەرۆكە كانى چاودىر و چاوجىپ و چاوشكىن و چاودارم بۇ بنىرە و خوت بېرۇ بە لاي كارتەوە و بىرت نەچى كۆبۈونەوە بە سەرۆكى ئەنجۇومەنى گەرەكە كان بىكەيت و چاوابيان لى سوور كەيتەوە. تىييان بىگەيەنە ئەۋى لەگەلمان نەبى، دىغانە. تۆلەي ئىيمەش وەك ئەوانە پىيش خۇمان نىيە. ئىيمە قامچى و فەلاقەمان نىيە. لە

پیتناوی میلله‌تا، هرکه‌سی به دوزمن بزانین خوی و خاو و خیزانی له بن ئه‌هیینن و به رهچه‌لکیا ئه‌چینه خواره‌وه. ئیستا چوویته ئه‌ودیو راویزکارم بو بئیره.

و هزیر / (سهر دادنه‌ویئنی) فه‌رمانی جه‌نابتانه .. (دچه‌میتله و ده‌پرو)

پاشا / (بەتەنیا) ئەبى سەركردە و فەرماننەوا ئاوا بى. شەرت بى ئەم ناوجەيە بکەم بە ماستى مەبیيو. نا، نا. ماستى مەبیيو چى؟! ئەم گۆمە ئەشلەقىنیم. ناھىلەم كەس فرييا بکەوی بىر لەخوی بکاته‌وه. راویزکار راست ئەكا، ئەگەر میلله‌ت بە شتىكەوه خەرىك نەكەيت، ئەكەويتە كىرەشىيونى و ياخى بۇون. ئەبى میلله‌ت هەميشە له حالەتى بەرگریا بى، نەك هيئرش.

حاجب / (دىتە ژۇورەوه و كۈرنووش دەبا) جه‌نابى پاشای مەنن. جه‌نابى راویزکار دەيەوئى بىتە خزمەت جه‌نابى پايە بلندتان. پاشا / با بىت.

(حاجب ده‌پرو و راویزکار دىتە ژۇورەوه و سەر بۇ پادشا دادنه‌ویئنی)
راویزکار / سلاو لە پاشای مەنن و قارەمانى هەممو پۇزىگارىك.

پاشا / سلاو.. ئادەي بزانم چى ئەزانى دەربارە پاكسازى و چى بکەين چاكە؟
راویزکار / قوربان بمبەخشە ئەگەر له جه‌نابى پايە بەرزتان بېرسىم. مەبەستتان له پاكسازى له ولاتا. يان له فەرماننەوا كان.

پاشا / ئافەرين. له وئەچى كارى خوت بزانى و زيرەكانه له مەسىلەكان گەيشتىبى.. ئەزانى بۆچى راویزکارى پىشىوم بە خاوخىزانەوه لەناوبىد؟. چونكە بى ئەوهى من پرسىيارى لى بکەم، ئەو ئەھاتە جواب و ئامۇزىگارى ئەكرىم. له هەممو گەورە و بچووكىكدا هەلى ئەدایه..

راویزکار / قوربان كارى ئىيمە ئەوهى. لەبەر ئەوهى جه‌نابتان كاتтан كەمە و كارتان زۆر، ئىيمە لەجياتى ئىيۇھەرچى كتىب و دەستنۇوس ھەيە ئەيخۇيىننەوه و شىي ئەكەينەوه، بۇ ئەوهى كە جه‌نابتان ئارەزۇوتان كرد پرسىيارىك بکەن، ئىيمە ئامادەبىن بۇ وەلامى پېرىپەپرى پرسىيارەكە بى زىاد و بى كەم. ئىيمە قەد حەدى ئەوهەمان نىيە ئامۇزىگارى جه‌نابتان بکەين.

پاشا / بەلام ئەبى ئەوهش بزانىت كە تۆ تەنیا كەسيت ھەيە بى ئەوهەت ھەيە بە بى ترس وەلامى هەممو پرسىيارەكانم بىدەيتەوه.

راویزکار / قوربان سەرم لە رېتانا يە.

پاشا / ئادەي بزانم. چىت ئامادەكىدووه دەربارە فەرماننەوايى و پاكسازىي له ناو میلله‌ت و له حوكما..

راویزکار / (كاغەزىكى لوول كراو لە گىرفانى دەردەھىئىنی و جاروبار سەيرى دەكا)

كوربان وەك وتمان سەرۆك و لىپەرسراوانى ئەنجۇومەنەكان ئەبى لەو كەسانە بن كە باووبايى خوشيان له پیتناوی بەرژەوندى خۆيانا ئەفرۇشىن. بەلام ئەوانە لىپەرسراوى چاودار و چاۋگىر و چاودىر و چاوشكىنەكان ئەبى لەو كەسانە بن كە نە لە دوور و نە لە نزىكەوه پەيوهندىيان بە نەرىت و پەوشىتەو نەبى. پىيويستە دز و حىز و تاوانبار بن. (كوربان بمبەخشە لەو ناونوناتۇرە ناشىرىيەنانە، بەلام ئەوانە ھىچى تىريان بۇ بەكار نايەت). قوربان ئەبى ئەوانە ئەوهەنده بە زەبر و زەند و بى ويىذان بن، كەس نەويىرى لە ئاستىيانا سەر ھەلبىرى. بکۇز و بېر خۆيان بن. بى ئەوهى بزانىرى كە جه‌نابتان ئاگادارى تاوانەكانىيان. ئىنجا لەگەل ئەو دەستتە بالا يەشىيان ئابى بۆيان

هەبى لە ئاستى جەناباتانا چاو ھەلھىنن. جاروباريش ئەبى لە بەرچاوى خەلکى بىانشكىنن و خەلکى چەند لەوان ئەترسن. ئەوانىش دەئەندە لە ئىيۇ بىرسن.

پاشا / تو جارى پېشىو پېشىنيارت كرد باج كەم بىكەينەوە و ئىستاش ئەتەۋى دەسەلات بىدەين بەو نەفرەت لېكراوانە. ئىنجا خۇ ئەگەر وابى ھەموو سەروھەت و سامانى مىللەت و خەزىنە دەولەتىش ئەچىتە ورگى ئەوانەوە.

پاوىزىكار / قوربان راستە مىللەت باج كەم ئەدەن، بەلام لە لايەكى ترەوە ئەو رېكخراوانە لە ژىر دەستى جەناباتانا ئىبن و زۆرىبەي ئەو كارانە ئەنجام ئەدرىن، لە ژىر ناوى نىشتەمان و نىشتەمان پەروھرىدايە. يەعنى ھەموو ئەو ھەرھۇزىيانە بە خۇرایى و لە پېتىاوى نىشتەمانا ئەكەرىن. ئەوانى ترىيش با ھەر كۆكەنەوە. زىپ و زىو كۆكەنەوە لەوە چاكتەر خەلکى لە دەوري خۇيان كۆكەنەوە، ئەميان مەترسى كەمتە. ھەركاتىكىش ھەستان كرد ولات و خەزىنە پېيوىستىان بە مال و سامانە، ئەوە دەولەمەندىتىنیان بە ناوى خيانەت و لە سەرئەوە ئازارى خەلکى بى گوناھى داوه لە ملى ئەدرى و دەست بەسەر مال و سامانىا ئەگىرى. ئەمەشىان لە لايەك خەلک رازى ئەكا و لە لايەكى ترىيشەوە خەزىنە پې ئەكەتەوە. ئەمە بىيىگە لەوە كە زەندەقى ئەوانى تر ئەبا. ئەمە والە رېكخراوه كانى چاودىر و چاوكىپ و چاوشكىن و چاودار ئەكا بن بە سىخۇر بەسەر يەكەوە و ھەرييەكەيان لەوى تر بىرسى. ئەھى لىرىدە گۈنگە ئەھىيە كەسيان متمانە بەويتىيان نەكەن. ئەبى پېشىپكى بىكەن بۇ رەزامەندى جەنابى پايەبەرزتەن.

پاشا / (دەستى بەرز دەكەتەوە) بەسە بەس. تو بەلای، بەلە. من لە تەھنگ و شەمشىر ئاترسىم. تەنبا لە بىر و مېشك ئەترسىم. سەرىك وەك تو بىر بەكەتەوە. لە بەرئەوە تو تەنبا لەگەل دوو كەس بۆت ھەيە دانىشى.. لەگەل كاتبى دىيان بۇ ئەھى ئامۆزىكارى بکەيت لە نۇوسىنەوە مېزۇوی ولات و مېزۇوی زيانى ئىيمە. با نەكەويىتە ھەلەوە. دووھەم كەسيش كە بۆت ھەيە لەگەل بىدوئى منم.. من و كەسى تر. چونكە زمانى تو زۇر ترسناكە. بۆت نىيە بە هېيچ شىيۇھىيەك، ئەم كۆشكە بەجى بەھىلى تەنبا بە مەرەخەسى تايىبەت نەبى. ئەويىش لەگەل پاسەوانى تايىبەتى خۆما.

پاوىزىكار / فەرمانى جەناباتانە.

پاشا / فەرمۇو بېر (پاوىزىكار سەر دادەنەۋىنى و دەپوا) سەيرە، ئەم كابرايە چۆن بىر ئەكەتەوە و چۆن ئەم ھەموو چىڭلاوهى لە مېشكىيا حەشارداوه. ئىنجا دلىن iam لەوە كەس ناتوانى لە كورسى حۆكم نزىك بىتەوە و من پاشاي ئەم ولاتە ئەبىم ھەتا ھەتايە.

-تارىكى -

-ناوابازاپ -

جاپچى (1)/ (بە شاردا دەگەپى و بە دەنگى بەرز جاپ دەدا و، مەنالىكىش بەسەر شانى زەلامىكەوەيە) ھاونىشتەمانىيە بە شەرەفەكان. ئامادەتان بە نادىيارى راگەيەنى. كۆمەللى بېيارى شۇپشىگىرانە سەروھرى لە پاشاي مەزن و پايەبلەندمانەوە دەرچووه و گۈئى بۇ شل كەن و ملى بۇ كەچ كەن.

يەكەم / ئەم مەنالى نىشتەمان پەروھەي بە خۆشەويىستى شاي شاھان و سەرۆكى فەرماندەي ھەتاهەتايىمان "زالشا" خوا بۇ ئىيەمە بەھىلى (چەپلە) پەروھەدە كراوه. خەبەرى لە باوك و برا گەورەكەي خۇي داوه كە چارەي پاشاي مەزىنمانيان نەويىستووه و لە مالى خۆيانا دىزى پاشا و نىشتەمان دواون. بۇيە بېيار دراوه ئەم مەنالى

پهلوشت به رزه بکریتنه نموونه و هرچی خواستی هئیه بوی جیبیه جی بکری. باوک و برای دوزمن به گهله و نیشتمانیش له گهله هاواری نزیکه کانیان به سزای شیاوی گهله گهنه.

دووهم / خانوویه کی دوو نهومی خه لاتی عارفی چه حماخساز و سالحی ئاسنگه کراوه که پیکه وه تۆپیکیان دروست کردوده. پوشی نیوهره له دوزمنان ئه کا به شهوى دهیجور و کونه مشکیان لی ئه کاته قهیسەرى.

(دوابه دواي ئه و جارچیه کی ئافرهت پهیدا دهېن له گهله پۇیشتىنى ئه و، ئەمیان دەست پى دەکا)

جارچی (۲) / سەرۆکى ئافرهتاني سەرجەم ولات، عەبیر خانمی خیزانى شای شاهان و تاجى سەرمان زالشا (چەپلە) ئەم بەيانه بە هەموو ئافرهتاني ولات رائەگە يەننى:

خوشکانى تىكۈ شهر و بلىسەمى خەباتى گەلە كەمان:

کور و برا و مىرد و باوكامان له بەرەكانى جەنگ و لە سەر سنور، وەك پالھوانى سەردەم بە سەركىدا يەتى پاشايى هەتا هەتاييمان "زالشا". خوا بۇ ئىمەى بەيلىنى (چەپلە) بەرەنگارى دوزمن بۇونەتە وە و بە پەرى دلىيابىيە وە شەرەفى ولات ئەپارىزىن و، سويندىان خواردوده، رەگ و پىشە دوزمنانمان له بىخە وە هەلکىشەن. ئىمەش، ئىمە دايىك و ئىن و كچ و خوشكى ئه و پالھوانە دلىرانە ئەبى دەوري خۇمان بېيىن. جلوېرگى سوپا بدرولىن، پىيوىستىيە كانى جەنگ ئامادە بکەين، بريندارەكان تىمار بکەين بە زىر و زىو و پارە هاوكارى بکەين. پالپشتىان بىن و چاوىك بکەين بە چوار بۇ ئاشكرا كەرنى گىرەشىپىن و دوزمنانى گەل. ئەگەر لە خیزانى خوشمان بن. چونكە خوشە ويستى نىشتمانمان له پىش خوشە ويستى خیزان و كەسوکارە وەيە.

(دەروا.. لە كاتى خويندنه وەي بىيارەكان و بەيانه كە. هەركە سە لە جىى خۇي پەق دەبى و پىيانە وە دىيارە كە دەترىن و لە هەموو ناو هاتنىيىكى پاشادا چەپلە لى دەدەن و بە ئاشكرا دىيارە كە هەركە سە دەيە وەي و اپىشان بىدا كە دلسۆزى پاشايىه. لەو كاتانەشدا بەرده وام چەكدار دەبىنин بە جلوېرگى سوپاوه هاتوچۇ دەكەن و جاروبار خەلکىش پادەگەرن بۇ پرسىيار كردن و لېپرسىينە وە. ئەم دىيمەنە تەننیا ئافرهت و پير و پەتكەوتەي تىا دەرده كەوى. بىنجە لە چەكدارەكان و ئەو لاوهى لە كۆتايى دىيمەنە كە دەرده كەوى).

ژن / (دىيە سەر شانۇ و، وەك شىيەت دەزىيەكىنى و هاواردەكە..) پياوه ئازا و جوامىرەكانى شار. بچە بەر مەيدانى كۆشك. خىراكەن له كىستان ئەچى.. پىنج خونچەي نەپوشكوتتو گولله باران ئەكىرىن. بچن سەيركەن و چەپلە لىيەن. دويىنى جەرگى من و ئەمېرىھى يەكىكى كە و، سبەي جەرگى ئىۋەش گولله باران ئەكىرى. بېرۇن سەرچۇپى بىگەن. شاباشى پياوکۈژان بکەن. كىسپەي دل و جەرگى سووتاوى دايكان بە خۇپايى دابەش ئەكىرىن. فرياكەون (خەلکە كە گوئى لەو ئافرهتە دەگەرن، پاتە ناوىرەن لىيى نزىك بىنە وە، بەلام قىسەكانى وەك بزمار بە دلىانا دادەكتىرى و كە پشتىشى تى دەكەن هەر دلىان لايەتى، ئىنجا ئافرهتە كە وەك مەلۇتكە لە باوهش گرتىنى، بە دەنگىكى بەسۆز دەكە وىتە لاي لايە..)

کورپى شىرىئىم بۇ خەوت نايە	هە لايە لايە بولەي لاي لايە
قرچەيە هەناو و، كزەي جەرگەمە	ئەم نالە نالە، هيوابى مەرگەمە
بنى سەر كۆشم. لىيک نى چاوانات	لەشى بە گولله بىزىنگ كراوت
سرودى بچىم بۇ بەرگى سوورت	كۈرم سويند ئەخۆم بە دەنگى دوورت
كۆشكى زۇرداران بىننەتە لەرزە	تۆفان بەپاكا. زريان و تەرزە

(لەم كاتەدا چەند كەسيك دەيگەنی و قولبەستى دەكەن و خەلکەكەش لە ترسى چاوى بىزى جاسووس
ھەرييەكەيان بەشىوه يەك فرمىسىكە كانىيان دەسپن و، ناويرىن گريانيان ئاشكرا بکەن. ئافرەتكە بەكىش دەكەن و
ئۇيىش ھەر دەزىيەكىنى، تا لە چاو ون ئەبن)
يەكم / يەكىك لەو خەلکە) ئەوه شىتىكى ترىشمان زىاد كرد.

دۇوەم / كورە با به شىتى چى؟! جەركى سووتاوه. ئەلىن مانگى لەمەوپىش كورەكەيان گوللەباران كردووه.
يەكم / به خۆپايى كەس گوللەباران ناكەن.

دۇوەم / لەوھ ئەچى توشيان كېرىبى. ئەكىنا كى ھەيە نەزانى چى لەو خەلکە ئەكرى. من دلەم خۆش بۇو وتم
تىكۈشەرە كۆنەكان وەك پۇلا وان و ئاڭرى زۇردارى ناييان توينىتەوه.

يەكم / براكم من نە تىكۈشەرم و نە پالەوان. تكات لى ئەكەم شەرم لى لادە.

دۇوەم / باشه براكم باشه. بەس تو ئەوخوايە بە ھەقى ئەناسى، ئەم قسانەم مەكەيەنە جىي خۆى. با تووشى
بەزمى نەبم.
يەكم / من؟

دۇوەم / وابزانە هيچم نەوتۇوه.

يەكم / بەخوا برا ناھەقت نىيە بىرسىت. پىياو لە مالى خۆشىيا ناويرى هېيج بلى. كەس باوھرى بە كەس نەماوه.
دۇوەم / عەباس گىيان ناھەقمان نىيە. ئەوەتا كەسمان ناويرىن ناوى ئەويترمان بلىيەن تا ئەو رۆزانەمان بىر
نەكۈيەتەوە كە وەك پۇلا بەرىبەستى لافامان ئەكرى. ئەوى نەترسى ناخەلەسى. ئەوەتا رۆز بە رۆز خەلک بەكىش
ئەكىن و، ژىن لە مىردى و كور لە باوك و برا لە برا خەبەر ئەدا.

يەكم / چاوت لىيە يوسف. ناھەقم نىيە كە ناويرىم دەردى دلەم ھەلپىرىزم. ئەكىنا كى ھەيە شەرەفى ھەبى و بەم
رۆزە رەشە رازى بىن (لە ھەموو قىسەكانىدا سەيرى راست و چەپ دەكا و بە ترسەوە دەدۋى) باوكم ھەرچى
مزگەوت و حوجرەش ھەيە كردوويانە بە بەندىخانە. ولاتەكەيان لى كردووين بە دۆزەخ. ھەرچى گيانلەبەر ھەيە
بە سوخرە گىراوه و ئەكىن بە خۆراكى ئاڭرى جەنگ. سەد خۆزگەمان بە كفن دن. باوكم وەختى خۆى
ئەيانگرتى و دوو شەق و دوو زللەيان تى ئەسرەوانى و مەرەخەسيان ئەكردى. ئىستا كە رۆيىشتى ئىتىر
گەرانەوەت نىيە.

دۇوەم / نەموت عەباس گىيان. بە چاوتا دياربىو لەم رۆزگارە ناپازىت. دە فەرمۇو پىشىم كەوه.

يەكم / (ترسى لى دەنلىشى) بۇ كۆى؟!

دۇوەم / بۇ ئەو شۇينە ئەنەوەت نىيە.

يەكم / بۇ؟ من چىم وتوه؟.

دۇوەم / يەشتا ماوته ويىانى كەى؟ ئەتەوى لەوھ زىاتر چى بلى؟

يەكم / كورە يوسف بىكە بە خاترى ئەو رۆزانە ئەنەوەت بە سەرمان بىردووه. تو خۆت ئەزانى رەوەيە خىزانى
بەسەرا كەوتۇوه. خوا لىت ھەلناڭرى. هېيج نەبى بىمەخشىن بەو كورەم كە شەھيد بۇوه و ژىنلەك و دوو منالى
بەسەرا بە جى هېيشتۇوم.

دۇوەم / چەنە بازى ناوى. فەرمۇو پىشىم كەوه و ئەم قسانەش لەوئى بکە. ئەبى ئەم ولاتە پاك كەينەوە لە
گىرەشىيەن و خۆفرۇش.

يەكم / من خۆفرۇشم؟!

(دهيەوئى خۆى دەرباز بكا، بەلام دووەم ھەر پىرىلى لى دەگرى و لە كۈلى نايىتەوە تا دەيدا بە زەويىدا و، لەلەواه لاۋىك پەيدا دەبىن و عامبازى سەرى دووەم دەبىن و بە خەنچەرىك لە جىنى خۆى خېپى دەكا. يەكەم ترسى لى نىشتۇوە و حەپەساوه. دووكاندار و خەلکى بە پەلە ئەو ناوه چۆل دەكەن. دووەم دەگلى و لاو/ ئەم خۇفرۇشانە ئەبى دۆزدەخ جىيان بى. وەرە لەكەلم دەرچۇ..

(يەكەم لەكەلم خۆى بەكىش دەكا)

-تارىكى -

-كۆشكى پاشا-

(زەينەل و عىبرەت. ئىستا ناوابيان زالشا و عەبىرخانمە)

پاشا/ كچى عىبرەت ئىيمە پىر بۇوين و...

شاژن/ (قسەكەى پى دەبىرى) عەبىبە ئەوەندە عىبرەت بەكارەھېيىنى. حەز ئەكەى من پىت بلېم زەينەل؟.

پاشا/ جاريکى تر ئەو ناوه لەسەر زمانى بىبىستم. زمانى لە مەلاشۇوتەوە دەرنەھېيىنم.

شاژن/ ئى ئاخىر منىش وەك تو پىيم ناخۆشە. ئىيمە زالشا و عەبىرخانمەن گىيانەكەم.

پاشا/ مىزۇونووسى ولات نۇوسىيەتى ھەردووكمان مىززادەين و لە بناغە و پەچەلەكەوە ھەر حوكىمان كردووە

و باو و باپىرانمان مىرى مىران بۇون. ئىستاش جەنابت ئەتەوى زەينەلم بىر بەھىنەتەوە؟

شاژن/ ئىتر نايلىمەوە. بىمېھەشى.

پاشا/ ئەم ولاتە تەنیا دوو زمان درىېزى تىيا ماوه کە زمانىيام بۇ نابەسىرى و بۇون بە تەوق لە گەردىنما.

شاژن/ من و دەرويىش موراد

پاشا/ بەلى.. توى زمان درىېز چونكە ھاوبەشى ژيانى نەبۇونى و يادگارى پۇزانى لاۋىمى و، دەرويىش مورادىش

ئەمەوئى مائى و دەستەمۇى بىكەم. ئەمەيش شايىھتى پۇزانى پەش و قاتىيمە و ئەمەوئى پىش كوشتنى بە زەللىيلى بىبىيەن. ھەرچەندە باوھەنەكەم بىتوانم زەللىيلى بىكەم. چونكە جىيەكى تايىبەتى ھەيە لە دلما و، خۆشم تىناڭەم

بۇچى ئەمەوئى بىسەلمىنەن كە من لەو چاكترم.

شاژن/ لەوهش چاكتى؟. لە بەيانىيەوە لە ھۆلى مىوان دانىشتۇوە و چاوهپىرى ئەوهىيە پىگای بىدەي بىتىپىنى. ئەى

ئىتر لەوه زەللىلت ئەبى؟.

پاشا/ عەبىر تو نايناسى.. ئەم كابرايە ئەوەندە بە خۆى ئەنازى. كۈپە بابە لە مردن ناترسى. ئى خۆ منىش لەوه

زياترم لە دەستتا نىيە. بەتاپەت بۇ ئەويىك ئەلىنى لە دىوار دەرىپەپىوه. نەمالى و منالى، نە كەسوکارى..

شاژن/ تو و ئەلىنى؟. توپىك نەك ھەر ولاتى خۆمان. تىرىت خستۇوەتە دلى ولاتانى دەروروبەرىشەوە و، لە ھەر

شويىنه پىاو و دەستوپىيەندەت ھەيە. تەنانەت سولتانىشتىت كردووە بە موستىلە و كردووەتە پەنجهت.

پاشا/ ئاخىر ئافرەت ئەزانى ئەو موستىلەيەم چەند لەسەر گران كەوتۇوھ؟!. حەيىف كە ناتوانىن بە ئاشكرا ئەو

فتر و فىلە بىخىنە پۇو. ھەر ئەبى بە شارراوەيى بىمېننى. ئەگىينا لە مىزۇوى پىلانا بە زىپ ئەنۇوسىرىايەوە. لە

ھەموو شتى گىرنگەر ئەوهىيە كە تەنیا پىلانى خۆم بۇوە و نە پاۋىرڭىكاران و نە كەسى ترىيش بەشىدaiيىان لە دانانىا نەكىدووە. ئافرەت ئەگەر وام نەكىدايى و قەرزار بارم نەكىدايى، چۆن پىگای ئەدا بىم بە پاشا؟. پاستە ئىيمە

ئىستاش ھەر دىيارى و باجى بۇ ئەنېرىيەن بەلام پاشا لەكوى و والى لە كوى.

شاژن/ ئەم لەقەبى پاشايىھ خويىنى زۇر كەسى پىشت.

پاشا / ئافرهت خوین هر ئەزىزى. ئەوانه بەوه بۇوايىه و بە شقى تر بۇوايىه، هەر تىائەچۈون تو بلنى پاره و زىپر و زىيى نۇر تىچۇو.

شازىن / ئەوانهش ھەمۇوى زىپر و زىيى باش بازىگان بۇون.

پاشا / لەوه ئەچى شت نۇر بىزانىت.

شازىن / ئى خۇت بۇت باس نەكىدووم؟ باش بازىگان نەيىنى نۇرى لە سىنگدا بۇو. ئەبۇو لەگەل خۇى بىباتە ئىزىز كەل.

پاشا / بىيجىگە لەو ھەمۇ سەرەوت و سامانەسى بۇ دەولەتتىشى بەجى ھېشىت.

شازىن / دەولەت؟

پاشا / ئى بى ئەقل وائەزانى من دەولەت نىم؟ دەولەت يەعنى من. گوايىه تو نىتە؟!

شازىن / ناچارم. ئى گوايىه دواى بەشدارى ئەو ھەمۇ پىلان و بەزمە دەست بەتال بىم؟

پاشا / كچى ئافرهت ئەوهى تو كىدووته و ئەيكە دلۋىپىكىن لە دەرييا. پاش ئەوه لە ھەمۇ شتىكە بەشى توئى تىايىه. لەو لەقەبى پاشايىيەش تو بۇوى بە شازىن.

شازىن / بەخوا قەد عەزىزەم بىر ناچى. وەك سەڭى بە وەفا بەردەرگاي گرتىبووم و ھەرجى كارى خراپ بۇو بەوم ئەنجام ئەدا. پاداشتەكەشى ئەبۇو كوشتمان.

پاشا / ئافرهت ئەوي نەيىنى بىزانى ئەبى بىكۈزى.

شازىن / نەيىنى چى؟ پىلانى زەھر دەرخواردانى سولتان لە خۆمانەوە نەبۇو؟

پاشا / بى ئەقل، ئەگەر ئەو نەيىنى لای عەزىزە بىمايە ئىسراحەتمان نەئەكىد. ئى ئەو چەتىيەكە ئاماذه نەكىد نەينارد بۇ كۆشكى سولتان دەرمانخواردى كا؟

(خەيال دەيباتەوە و وەك بىبىۋى بە شانازىيەوە قىسە لەگەل خویدا بىكا) پىلانىكى گەورە بۇ كوشتنى سولتان. يان دەستەمۆكىرىنى سولتان. جارىك بە ھېرىشى چەكدارى و جارىك بە زەھر. ھەردوو جارەكەش لاي ئىيمەوە ئاشكرا كرا و سولتان لە مردن پىزگار كرا و پىلانەكانىش ھەر ھەنئەسان و بەجيييان ئەھىنەنا ھېچىيان راستىي مەسىلەكەيان نەئەزانى و پەيوەندىييان بە ئىيمەوە نەبۇو. ھەندىكىيان بە ناوى نىشتىمان پەروھرى و ھەندىكىيان بۇ پاره. ئەنjamەكەشى، باش بازىگان و پىلانگىپەكان و پىباوه نزىكەكانى سولتان - كە نەيانتوانىبۇو پىلانەكان ئاشكراكەن - ھەمۇ بۇ گل. منىش بۇ سەر كورسى پاشايىتى (وەك بىتەوە هوشى خۇى) ئافرهت كورسى ھەمۇ پىاوييکى مەزن لەم دىنيا يە خوينى لى ئەتكى. كەلەكە بازى و پىلان و كوشتن و بېرىن بناغەي حوكمن. فەرمانپەدايى راستىي حوكمى كورسىيەكە ئەكا، نەك كورسىيەكە حوكمى ئەو بىكا.

شازىن / ئەوي بۇي پۇي. ئەو نانە ئەمپۇ لە خوانە. من ئەبى بېرۇم چونكە پاش نىيۇپەرۇ كۆبۈونەوە ھەمۇ ئافرهتانە بۇ پىتاك كۆكىرنەوە و كاركىن. منىش قىسە تىيا ئەكەم. ئەبى پاۋىيڭكار ھەمۇ قىسە كانم پى لەبەركا. با نەبىن بە گالىتەچى.

پاشا / زۇر چاكە بېرۇ. بەلام ئافرهت بىبىستەمەوە قىسەي ھەلەق و مەلەقت كىدبى لە عەيرخانەمەوە ئەتكەمەوە بە عىبرەتە پىشىن.

شازىن / فەرمانى جەنابتانە جەنابى شاشۇوتى (دەپوا).

پاشا / پىيىدەكەنلىق ئەم چەتىوھ بىيى بە زىنى سولتانىش لە قىسى قۇرى خۆى ناكەۋى (بانگ دەكا) حاجب (حاجب دىيت و دەنۇشتىتىھوھ) با قازى يەكەم بىيىتە ژۇورەھوھ (حاجب دەنۇشتىتىھوھ و دەرپوا) ئىنجا كەفوکولى دەرويىش مورادىش دامركىيىنەھوھ.

حاجب / (دىيتە ژۇورەھوھ. ھەر لەبەر دەرگاوه دەچەمىتىھوھ) قورىيان، جەنابى قازى يەكەم (موراد دىيتە ژۇورەھوھ. حاجب دەنۇشتىتىھوھ و بە ئىشارەتى پادشا دەرپوا)

موراد / سلاواتانلىق بىيى

پاشا / سەد سلاؤ لە قازى يەكەمىي ولات

موراد / كام قازىيە؟ ئەوهى هيچى بەدەست نىيە؟

پاشا / يەعنى چى؟ ئەگەر قازى يەكەمىي ولات هيچى بەدەست نەبىي كى بەدەستى ئەبىي؟ خۇ توڭ تەنبا كەسى لە ولاتدا كەس ناتوانى بەرامبەرى بکۈكى. يەعنى تو خۇت نازانى تەنانەت وزىزىر و سەرکەر دەنۇشتىتىھ كەنىش ناتوانى بەرامبەر پىياوه تايىبەتىيە كانى خۆم چاو بەرزكەنەھوھ. لەگەل ئەوهشدا توپىكىيان نادەيت لەبەر دەرگا كەشت بۇھىستن، نەك ھەر ئەوهى، بەلكو لە رۇوو خۇشمدا ھەموو قىسىيەك ئەكەمىي و لەگەل ئەوهشدا كەس لە گۈل كالىتى پى ئەوتتۇرى. ئەوهندەي ناز بە تو دراوه لەم ولاتدا بە كەس نەدراباوه. ھەتا ئىستا تەنبا يەك حوكىيەت نەداوه لە منهوه رەت كرابىتەھوھ.

موراد / جا بۆچى دادگاى تايىبەتى توپىكى ئەدا من ئىشى خۆم بىكەم. ھەر خەلکە و ئەكرىن بە پەتا و دەستىرىز ئەكرىن و من ئاگا و خەبەريشىم لى نىيە.

پاشا / قازى. ئىيمە لە كاتى جەنگداين و پىيوىستمان بەو دادگا تايىبەتىيانە ھەيە.. ئەي ئەگەر وانەبىي ئەم ھەموو خەلکەم چۆن لە مەيدانى شەپ بۆ دايىن ئەكرى. بە هوئى ئەوانەھوھ و لە ترسى ئەوانە كە توانىيومانە سنۇورە كانمان بىپارىزىن.

موراد / سنۇورى چى ئەپارىزىن؟ خۇ دەيان فرسەق چۈونەتە زەھى ولاتانەھوھ.

پاشا / ناچارىن. لە پىيىناوى ئاسوودەيى خۆمانا لە سنۇوريان دوورخەينەھوھ. ئەو مەسەلانەش تەنبا من ئەتوانى بېرىارىان لەسەر بىدەم. من خۇشم تىيىنەكەم بۆچى لەگەل تۇدا ئەوهندە نەرم و لەسەرخۆم. تا ئىستا بىيىگە لە تو، كەس پىكىاي نەدراباوه لە كاروبارى ولاتا ھەلباتى، بى ئەوهى خۆم داواى لى بىكەم. توڭ تەنبا كەسىت كە قىسىم لى ناخۆيەتەھوھ و هيچىيەت بەرامبەر ناكەم. نازانم بۆچى ئەمەھوئى توپازى بىكەم..

موراد / بۆ نازانىت؟ لەبەرئەھوھى تەنبا كەسم مىزۇوى راپوردووتم وەك دەفتەر لەبەر دەستدايە.

پاشا / خۆى ئەوه گەورەتىرين ھۆيە بۆ لەناوبرىدنت. بەلام لەگەل ئەوهشدا بىرم لە ئازارداشت نەكىر دووهتەھوھ.

موراد / ناتەھوئى بە پىيۇھ بىكۈزى. ئەتەھوئى بەمھىيە سەرچۆك ئىنجا لەناوم بەرى. چونكە خۇت چاڭ ئەزانىت كە من بە ئاسانى دەستەمۇ نابىم و بە ئاسانى بىرۇباوهەرى خۆم نافرۇشم و ئەمەھوئى بە پىيۇھ بىرم نەك لەسەر ئەزىز بىزىم.

پاشا / نا... دەرويىش... وانىيە. مەسەلەكە لەوايىه، ئەمەھوئى پىتت بىسەلمىنم و بۆت بىسەلمىن كە هىيج هىزىزىك نىيە بىتوانى بەرىبەستى حوكىم بىكا و ئەھى سەركەشى و سەرپىچى بىكا وەك بەفرى سەر ئاگىر. نەك ھەر ئەيتويىنەھوھ، بەلكو ئەشىكەم بە ھەل.

موراد / ئاشى رۇزگار زۆرى ھاپىيە و زۆر ئەھاپىي..

پاشا / ئەمۇق ئىيمە بەرداشىن. گىرنگ ئەوهى جلەھى ولاتمان لەدەست نەچى.

موراد / جاسووسه کانیشت که لکیان نه ماوه و هیچیان ده سگیر نابی، خه لکه که ئه ونده ترساون له مالی خوشیانا ناویرن باسی هیچ بکەن.

پاشا / ئیمە ئه ومان ئه وئى، كەس متمانه به كەس نه کا. من بۇم بکرايە هەركەسەم لە پىستى خۆيا ئەكىد بە جاسووس بە سەر خۆيە وە.

موراد / بەلام جام كە پې بۇو لايى ئەبىذى.

پاشا / گوئى بىگە دەرويىش. تەنیا تۆم ھەيت كە بتوانم چى لە دلمايە بۆى ھەلریش. خوت ئەزانى دەوروپىشتم بە خۆفروش و ھەلپەرسەت تەنراوه.

موراد / بەلىنى. بەلىنى. ھەزارەها زەينەلت لە دەورە.

پاشا / ھەموو دنیاش زەينەل بن، رىئى ئەوه نادەم بىن بە زالشَا. دەرويىش ئەبى ئەوه بىزانتىت كە ئیمە باشتەر ئەھە مىللەتە ئەناسىن لە ئىيۇ. ئىستا ئیمە زیندانە كانمان سىخناخ كردۇوە و جىرى يەكىكى كە تىيا نابىتە وە. بەلام سبەي بە بۇنەي يادى حوكىم گرتەن دەستمە وە، زۇربەي زۇريان ئازاد ئەكەم. لە ھەموو مالىكى ئەبى بە شايى و ھەلپەركى و ھەموو دوعاى خىرم بۇ نەكەن. ئىتىر كەس ناپرسى كى گرتۇونى. ئەوهندەيان لە بەرچاوه، كى ئازادى كردوون.

موراد / ئەو مىللەتە تۆ ئاوا بە سووکى باسيان ئەكەي. سبەي وەك ھەزارەھاى پىش خوت رات ئەمان و تەخت و تاراجت تىك ئەدەن. دىيارە تۆ مىزۇوت نەخويىندۇتە وە نازانى چەند زۇرداريان ھارىيە.

پاشا / ئەوهەتا بە دەمى خوت و تەت. ھەزارەها زۇرداريان رامالىيە. ئەگەر وانە بۇوايە، بە لەناوچۈونى يەكەم زۇردار دنیا وەك ماستى مەيىيۇلى ئەھەتات. بەلام ھەر زۇردارى ئەھاپن و يەكىكى ترى ئەخەنە جىيگا. با من پىت بلېيم ئەسلى مەسىلە كە چىيە. چونكە ئىيۇ و مانان ناتوانن دەست بىننە سەر دەردىكە. ئىيۇ ھەر ئەوهندەتان لە دەست دى خەلک ھاندەن و گىرەشىيۇنى بکەن. بەلام خۆشتان نازانى دەرمانى دەردىكە چىيە. ھەر پالھوان دروست ئەكەن و ئەيکەن بە كەلەگا و زۇردار. كاتى حوكىمى ولا تىك لەزىز دەستى يەك كەسا ئەبى، كورسى حوكىم ئەبى بە كەلەگا. زۇركەس ھەولى بۇ ئەدەن و، ئەوى لە سەرەيىشى دانىشتۇو بە ھەموو ھېز و توانا ئەپارىزى. ناچار ئەكەويىتە گىيانى ئەوانەي مەترسیان ھەيە و دۇزمىنایەتى ئەكەن. پاش ئەوانىش ئەكەويىتە گىيانى ئەوانەي گومانيان لى ئەكا. ئىنجا نۇرە دىيە سەر ئەوانەي دۆستى نىن. بەو شىيۇدە دۇزمى بۇ زىراد ئەبى و ئەوى دواي ئەۋىش ئەكەويىتە ناو يارىيەكە و كوشتن، وەك تلىك ئەچىتە خويىنە و لە سەرەتاوه دەست پى ئەكەتە وە. هىچ كەسىك نىيە لە دنیادا بتوانى فەرمانپەوابى و ھەموو كەس لايى پازى بن. چونكە خۆى ئەزانى كە حوكىمى لە دەست چوو، زىيانى خۆى و خاودوخىزانى لەكىس ئەچى. لە بەرئەوه خوين رېشتن ئەبى بە پىشەي پۇزانەي. تەنیا يەك پىگە ھەيە بۇ ئەو حوكىمە تۆ خەوى پىيە ئەبىنى و دركى پى ناكەي. ئەويش ئەوهەيە مىللەت خۆى حوكىم خۆى بکا. ئەوانەي حوكىم بە پىيە ئەبەن مىللەت ھەلیانبىزىرى. دەستورو و ياسايىكى وا دانرى، كەس نە توانى پەتى بکاتە وە كەسىش لە توانىدا نەبى بە تەنیا هىچ جىيە جىي بکا. ئەو كاتە و تەنیا ئەو كاتە كورسى حوكىم ئەكەويىتە دەست زۇربەي مىللەت و، كى بە تەنگ مىللەتە و بۇو، ئەو ھەلئەبىزىرىتە وە. ناچار ھەموو ئەكەونە خزمەتى مىللەت و پىشىپكى ئەكەن بۇ پەزامەندىي بۇ ئەوهى بگەن بە كورسىي حوكىم. ئەوى لە رىئى دىيارىكراویش لا بدا، دائەگىرى و يەكىكى تر ئەخرىتە جىى (موراد بە سەرسامىيە و گوئى بۇ قىسە كانى شل كردووە، ئىنجا پادشا دەست دەخاتە سەر شانى موراد و بە زەردىخەنە وە) بەلام خەمت نەبى. ئیمە و مانان تا لە توانامانا بى، ناھىيەن ئەو خەوە بىتەدى.

-تاریکی-
تهواد